

bladet Prosa

De It-professionelles fagblad · 3 · Marts · 2008

IT-POLITIK

Internet og Iran

Regimet truer bloggere på ytringsfriheden

TEKNOLOGI

Tema: Fremtidsteknologier

Mesh gør netværket mobilt

Det semantiske web bliver Web 3.0

FAGLIGT

Arbejdsgiver bortviser driftig it-lærling

Reelle forhandlinger om de lokale overenskomster

PROSA har en overenskomst med staten, som regulerer arbejdsvilkår for hovedparten af vores medlemmer på området. Denne overenskomst er en del af det store komplekse af offentlige overenskomster, som i skrivende stund stadig er under forhandling. Der forhandles også fortsat om udmøntningen af den pulje, som ved de statslige forhandlinger er afsat til brug på de enkelte lokale områder.

Det lyder egentlig ganske naturligt, at de lokale forhandlinger om de såkaldte organisationsaftaler skal være afsluttet, inden at organisationerne og medlemmerne kan tage stilling til resultatet. Men realiteten er, at dette er en for PROSA vigtig nyskabelse ved dette års overenskomstforhandlinger.

Nu kommer vi til den vigtige nyskabelse: Det er denne gang aftalt, at forhandlingerne om organisationsaftalerne skal være på plads inden for fire uger, efter at det centrale resultat er på plads. Og at organisationerne efter fristens udløb skal tage stilling til, om resultaterne er tilfredsstillende. Dette betyder også, at medlemmerne ved urafstemningerne også kan tage stilling til resultatet af forhandlingerne om organisationsaftalerne. Dette skaber naturligvis en større motivation for staten til at få indgået aftaler.

Ved de tidligere overenskomstforhandlinger har staten ikke været tvunget til at færdiggøre disse forhandlinger, før overenskomsterne skulle godkendes. Det har været helt normalt, at forhandlingerne først har kunnet afsluttes, når de næste overenskomstforhandlinger allerede er i gang – to-tre år senere. Dette har også betydet, at det ikke har været muligt at forhandle under trussel om at iværksætte konflikt. Staten har bare kunnet sige nej til rimelige og berettigede krav under disse forhandlinger – og lade tiden gå. Og staten har jo haft den fordel ved dette, at de ikke behøvede at udbetale de penge, der skulle udmøntes, før der blev enighed om det.

Dette er en meget vigtig forbedring af vores forhandlingsmuligheder. Og det giver mulighed for at skabe et bedre resultat for vores medlemmer. Vi kender endnu ikke det endelige resultat. Men kravet om, at der skal forhandles færdig nu, giver grobund for optimisme omkring, at der kan skabes et godt resultat. Held og lykke til PROSA/STAT med det.

Peter Ussing

PROSAbladet · 3 2008
38. årgang

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Kurt Westh Nielsen
kwn@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Pia Bertelsen
pib@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.
Næste gang 23. - 25. april
Deadline for artikler: 4. april
Læserbreve: 11. april

Debatindlæg:

PROSAbladet modtager meget gerne artikler, læserbreve, debatindlæg og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk eller pib@prosa.dk. Indlæggene vil blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på www.prosa.dk/link/23

Redaktionsudvalg:

Jesper Gødvad ØST, formand, jesper@goedvad.dk
Thomas Diemar STAT,
Nicolai Lundgaard VEST,
Frank Lerholt ØST,
Bjørn West ØST

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 15. april

Teknisk produktion:

Layout og sats: Palle Skramsø, PROSA
Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forside foto: Polfoto
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Oplag:

Oplag 12.000

Papir og produktion er godkendt til Nordisk Miljømærkning

Kontakt PROSA:

www.prosa.dk/kontakt
Eller se navne og adresser på bladets næstsidside side.

” Jeg er stadig aktiv på venstrefløjen, og det har jeg tænkt mig at blive ved med, til kistelåget bliver tømret fast.

Niels Frølich, it-konsulent og aktiv i PROSA

22

Fem årtier med it

8

It-lærling i arbejdsgiverklemme

24

Overvågning er uacceptabel

TEKNOLOGI

Firebug er et fint til udvikling • 26

En open source-plugin forvandler din Firefox-browser til gedigent udviklingsværktøj

Facebook taber ansigt • 30

En tidligere ansat programmør taler ud om det sociale netværk i ny bog

IT-POLITIK

Regimet kontrollerer internettet i Iran • 18

Iranske bloggere risikerer kontant afregning, hvis de skriver indlæg, der bare kan tolkes som en kritik af regimet.

Når open source bliver til kunst • 28

Kunstnere sætter open source-bevægelsen i kulturhistorisk perspektiv på ny kunstudstilling.

PROSA OM PROSA

Den første urafstemning i PROSA-historien • 17

Debatten varmer op til elektronisk afstemning om grænserne for vedtægtsændringer.

UDVIKLING

Besparelser rammer it-uddannelser • 34

Regeringsindgreb fjerner grundlaget for kvalitetsreform på it-uddannelser

NOTER

Google deltager i søkabelprojekt

SingTel, et teleelskab fra Singa-pore, planlægger sammen med fem samarbejdspartnere at lægge et 10.000 kilometer langt optisk søkabel mellem Chikura og Los Angeles i Californien.

Blandt deltagerne er søgemaskinegiganten Google. I en pressemeddelelse fra Google oplyser firmaet, at den nye forbindelse på tværs af Stillehavet vil øge kapaciteten med 20 procent. Dermed er der udsigt til hastigheder på op til 7,68 Terabit i sekundet mellem de to lande. Projektet har et budget på cirka 1,5 mia. kroner. Efter planen skal kablet være klar til at transportere de første data i første kvartal af 2010. *kwn*

Blokade af fildeling vækker vrede

Den amerikanske internetleverandør Comcasts langvarige blokering af trafikken for brugere af fildelingssoftwaren BitTorrent vækker nu bred vrede. En samling amerikanske parlamentarikere, netpionerer og internetudbydere har i en høring og et klageskrift protesteret mod Comcasts indgreb. Comcast henviser til, at firmaet i sine abonnementsvilkår henviser til, at de forbeholder sig ret til midlertidigt at lukke for brug af P2P-software, hvis det drejer sig om meget store dataoverførsler. Men den slags argumentation holder ikke, mener David Clark og Davis Reed, som begge har bidraget til at udvikle TCP/IP, den dataprotokol, som er ryggraden i internettet. Der kan opstå køer på internettet, ligesom det kendes fra motorveje, og det må internetudbydere bare acceptere, mener de to internetveteraner. *kwn*

Ruby-konference med rabat

1.-2. april får Danmark for første gang en international Ruby-konference for udviklere. Her kan du møde ligesindede fra hele verden, høre spændende oplæg fra bl.a. skaberen af Ruby, Yukihiko "Matz" Matsumoto, Dave Thomas (Pragmatic Programmer), Cloves Carneiro Jr og andre. Konferencen er både for begyndere og eksperter, og der bliver rige muligheder for praktiske øvelser i et uformelt miljø. IT-Universitetet udgør de fysiske rammer. PROSA-medlemmer får 10 procent rabat. Kontakt bfr@prosa.dk, hvis du er interesseret. *bfr*

USA debuterer med virtuel terroristjagt

Den amerikanske regering søsætter projekt, der skal afsløre terrorister, som benytter internettets virtuelle verdener.

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

Under kodenavnet Reynard vil den amerikanske regering nu udvikle et system, som er i stand til at genkende "normal" opførsel i online-universer og spotte unormale aktiviteter. Ifølge BBC Online er formålet med det nye projekt at udvikle værktøjer, som efterretningsfolk kan benytte til at

ger ikke udpeget, hvilke online-universer det giver mening at studere med henblik på at spotte online-terrorisme. Men i første omgang vil der være tale om ren forskning uden direkte kobling til aktuelle efterretningsopgaver.

- Jeg anser det for meget usandsynligt, at

jage terrorister og terrorgrupper, som anvender internettet til planlægning eller eksekvering af angreb.

Få detaljer om Reynard-projektet er dukket op, efter en rapport til USA's Kongres blev afsendt af ODNI, den koordinerende myndighed for USA's efterretningstjenester.

Datamining mod terrorister

Rapporten til Kongressen omtaler de bestræbelser på at udføre datamining som et våben mod terrorister, som ODNI udfører. "Vi ønsker at studere det nye fænomen, hvor især terrorister anvender de dynamikker, der opstår i virtuelle verdener og storskala online-spil og de dermed følgende implikationer for hele efterretningsverdenen", hedder det ifølge BBC i rapporten.

Endnu har ODNI ifølge BBC's oplysnin-

terrorister skulle anvende ting som Second Life eller World of Warcraft, da der ikke er den nødvendige sikkerhed indbygget i disse online-universer. Den aktuelle terrorbrug af internettet koncentrerer sig til password-beskyttede online-fora, konstaterer en højtstående efterretningsofficer fra ODNI til BBC.

Centrale Internetmål i farezonen

Men det store datasikkerhedsfirma Verisigns tekniske chef, Ken Silva, vurderer, at terrorister i løbet af de kommende fem år sagtens vil kunne bruge virtuelle verdener til at øve sig på de færdigheder, der skal til for at slå til mod nøglemål på Internettet.

- Vi kommer til at se en fortsat vækst af den styrke i de angreb, der rammer de centrale servere, som holder internettet kørende, siger han til BBC.

Kursusprogram forår 2008

1

**Test
Automatisering
07. - 08. april**

Kurset handler om, hvad der skal til for at testautomatisering kan lykkes. Hvilke teknikker findes der ved testautomatisering, hvilke faldgruber bør undgås, og hvordan udgifterne til vedligeholdelse af automatiseringen kan minimeres.

2

**ISTQB/ISEB
Foundation
Certificering
14. - 16. april**

Har du et ønske om at få papir på dine kvalifikationer inden for test? Hvis ja, er en ISTQB/ISEB certificering det bedste bud inden for IT verdenen pt. Mere end 60.000 mennesker verden rundt er certificeret på ISTQB/ISEB Foundation niveau.

3

**Struktureret Test
22. - 24. april**

Kurset tager udgangspunkt i det arbejde, du som tester har brug for som basis viden. Kurset behandler emner som testplaner, V-model med testfaser og tidlige test, testtyper og testteknikker. På kurset lærer du at designe test-cases og anvende risikobaseret test samt definere afslutningskriterier for testen.

4

**Agile Metoder
28. - 29. april**

Gennemgang af agile metoder, teknikker, værktøj og koncepter. Herunder også testdrevet udvikling, udforskende test, værktøjer til unittest og accepttest - FitNesse. De Agile metoder kan både bruges til udvikling og forvaltning.

5

**Test Management
26. - 27. maj**

Kurset tager udgangspunkt i en aktiv Test Management rolle fra dag 1 i et projektforløb. Du vil arbejde med at definere en teststrategi, planlægge et opstartseminar og få et værktøj til at estimere den nødvendige indsats. Du vil også høre om den agile metode Scrum, som kan anvendes til at øge fremdriften i din testgruppe.

6

**ISTQB/ISEB
Foundation
Certificering
10. - 12. juni**

Har du et ønske om at få papir på dine kvalifikationer inden for test? Hvis ja, er en ISTQB/ISEB certificering det bedste bud inden for IT verdenen pt. Mere end 60.000 mennesker verden rundt er certificeret på ISTQB/ISEB Foundation niveau.

7

Virksomhedskurser

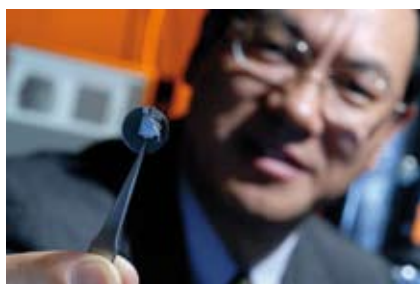
Alle de kurser Softwaretest.dk tilbyder, kan også gennemføres som interne kurser hos virksomheder. Hvis I har mere end 7 deltagere, vil der være en god økonomi i at vælge et virksomhedskursus. Kontakt Softwaretest.dk og få en snak om mulighederne.

Tilmelding og yderligere information se www.softwaretest.dk

Poul Staal Vinje og Klaus Olsen er specialister inden for test og kvalitetssikring af software. De har begge etableret sig som anerkendte konsulenter inden for dette speciale og tilbyder i denne sammenhæng korte effektive kurser på udvalgte områder.

Det er også muligt at få specielt tilpassede workshops for virksomheder, hvor der tages udgangspunkt i de konkrete projekters specielle behov. Disse kurser kaldes "Just-in-time" og afholdes typisk lige inden projekt start, eller som led i projektgennemførelsen, hvor resultatet fra workshoppen kan bruges videre frem i det konkrete projekt.

NOTER

Tøj giver strøm til din mobiltelefon

En bluse, der omdanner dit benarbejde eller dit åndedræt til energi til din mp3-afspiller. Det er perspektiverne af forskning, som i øjeblikket foregår på Georgia Institute of Technology. Ifølge Technology Review anvender forskerne ledet af professor Zhong Lin Wang fleksible fibre, som er udstyret med tråde af zinkoxid i nano-størrelse. Dermed bliver det muligt at omdanne mekanisk energi forårsaget af vibrationer og bevægelser til energi. Zinkoxidtrådene i nano-størrelse er overtrukket med en uhyre tynd skal af guld og danner dermed elektroder, som er monteret lodret på en overflade af polymer-materiale. Ifølge forskernes beregninger kan en kvadratmeter af det særlige tekstilmateriale levere omkring 80 milliwatt, hvilket er nok til at forsyne enkle mobile enheder. *kwn*

Apple stopper DRM-befrielse

Apple har med en stævning sat en stopper for programmet Hymn, som indtil for nylig kunne downloades af brugere, der ønskede at bryde DRM-beskyttelsen i iTunes-musik. Hymn-softwaren gjorde det muligt at befrie musikfiler beskyttet af Apples "FairPlay"-kopieringsordning, hvis man vel at mærke havde indkøbt musikken lovligt. Udviklerne af Hymn skriver i et forum på hymn-project.org, at de stadig er af den overbevisning, at kunder, der ærligt har erhvervet sig musik, skal kunne befries for DRM-lænkerne. Alle softwarelinks er nu fjernet fra det fire år gamle Hymn-projekts webside. *kwn*

Firefox runder 500 millioner

Antallet af download af den populære webbrowser Firefox rundede den halve milliard i februar 2008. Det fremgår af Mozilla-websitet Spread Firefox, som fejrer det runde tal med en original og politisk korrekt aktion. Spred Firefox bidrager med et riskorn pr. download til hjælpeorganisationen FreeRice. Mængden af ris rækker angiveligt til at ernære 25.000 mennesker en dag lang. Den første officielle udgivelse af Firefox skete i november 2004, og browseren passerede mere end 400 millioner download i september 2007. *kwn*

Google som happening- og terrorværktøj

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

Westminster-parlamentsbygningen i London var i starten af marts rammen om en storstilet happening, hvor fem aktivister fra gruppen Plane Stupid skaffede sig adgang til Parlamentet ved at udgive sig for turister. Aktivisterne havde brugt Google til planlægning af de spektakulære protester mod udvidelse af Heathrow Lufthavn. De klatrede op på taget og rullede kæmpebannere ned ad bygningen for at gøre opmærksom på deres utilfredshed med de planlagte udvidelser af Heathrow-lufthavnen.

Det vigtige internet-element i planlægningen af den vellykkede happening var ifølge The Times Google Earth. Den visuelle tjeneste, som viser detaljerede satellit-fotos og kort af hele verden, var en nyttig følgesvend for aktivisterne.

- Google Earth viste os de passager, trapper og andre detaljer, som vi havde brug for til at skyde vej tværs over taget fra døren til den side, hvor offentligheden kunne se os, forklarer Leo Murray fra aktivistgruppen til the Times. Gruppen startede planlægningen sidste efterår, efter den britiske regering havde offentliggjort dokumenter til en offentlig høring om en ny landingsbane i Heathrow.

Gruppen undersøgte parlamentsbygningens indre og stødte under undersø-

gelserne på en vej til taget, som endte ved en uaflåst dør. Den videre vej hjalp Google Earth med.

Google i terrorens tjeneste

Den temmelig harmløse happening er dog ikke det eneste eksempel på, at værktøjer som Google Earth bliver brugt til aktioner, som kan rubriceres som ulovlige. Et meget grovere eksempel viste sig sidste år, hvor de amerikanske myndigheder afslørede planer om at sprænge JFK-lufthavnen i luften. Her afslørede en af de tiltalte, Abdul Kadir, at han havde opfordret sine medkumpaner til at anvende Google Earth til at skaffe sig detaljerede satellit-foto af lufthavnen.

Den amerikanske sikkerhedsanalytiker John Robb har tidligere lanceret sin teori kaldet "dark side of the long tail". Den beskriver, hvordan kapitalistiske infrastrukturer som internet og fly skaber muligheder for, at "nicheproducenter" af vold (terrorister og bander) får mulighed for at sprede rædsel i storskala. At finde måder til at håndtere det problem på en fornuftig måde, uden at forbyde Google og Google Earth eller for den sags skyld gennemføre bombninger i fremmede lande, kan ifølge John Robb vise sig at blive vor tids største teknologiske udfordring.

Kør bil med RUNA – lige så tit og lige så langt du ønsker

Har du styr på din bilforsikring?

Eller er det din bilforsikring, der styrer dig. Er de kørte antal km afgørende for, hvad du skal betale i forsikring?

Det er IKKE tilfældet i RUNA. Prisen for din bilforsikring er uafhængig af, hvor meget du kører.

Du behøver altså ikke være begrænset i brugen af din bil hos RUNA.

Nedenstående priseksemples er helårlig betaling som elitebilist, med bopæl under f.eks. postnr. 6040, 7900, 8300 og 9240:

Citroen C1 1,0
årlig pris = 3.478 kr.

Suzuki Swift 1,0
årlig pris = 3.478 kr.

Toyota Avensis Verso 2,0
årlig pris = 4.679 kr.

Peugeot 206 1,6
årlig pris = 4.283 kr.

Med i prisen er dækning for ansvar- og kaskoskader med en selvrisko på 2.435 kr. Forsikringen er en fastpræmieordning, hvilket betyder, at forsikringen ikke stiger i pris efter skader. Ovenstående priser er inklusive vejhjælp. Det er en forudsætning, at der også oprettes Familiens Basisforsikring i selskabet.

www.runa.dk

Tlf.: 3332 2200

RUNA FORSIKRING A/S

Urimelig bortvisning af it-lærling

En it-supportlærling blev bortvist fra sin læreplads, fordi han legede med tanken om at starte egen virksomhed op. Tvistighedsnævnet har givet arbejdsgiveren medhold, men PROSA vil føre sagen videre i byretten.

Kommentar af Michael Gorm Nielsen,
faglig sagsbehandler i PROSA, mgn@prosa.dk

Lærlinge og elever, der leger med tanken om at starte egen virksomhed op efter endt læretid, skal fremover lege "stilleleg", for hvis praktikvirksomheden opdager, hvad man går og tumler med af tanker og ideer, så er det bortvisningsgrund.

Det er konsekvenserne af en afgørelse i Tvistighedsnævnet januar 2008, hvor PROSA overraskende måtte notere sig, at virksomheden blev frikendt med dommerstemmerne fire-tre.

Sagen startede tilbage i april 2007, hvor en it-supportlærling blev bortvist fra sit læreplads blot en måned før uddannelsens afslutning. Lærlingen havde bestået sin svendep prøve og var nu i gang med de sidste måneders praktikophold.

Ingen klare svar

I månederne forud havde lærlingen ikke kunnet få et klart svar på, hvorvidt han kunne regne med beskæftigelse i virksomheden efter endt læretid. Da en læresvend luftede ideen om sammen at starte en virksomhed op, når læretiden var overstået, var lærlingen naturligvis interesseret. De snakkede om, hvad en sådan virksomhed skulle hedde og sælge af ydelser. De oprettede en hjemmeside for det fiktive firma, hvor begge kunne lege

med form og indhold. Hjemmesiden var tilgængelig på nettet, men dog "maskeret" således, at man skulle søge direkte på det fiktive firmanavn eller navnene på de to personer for at få hjemmesiden frem.

Googler ansatte

Da direktøren i praktikvirksomheden i radioen hørte om noget, der hed "Google", var det præcist, hvad der skete. Af uransagelige grunde begyndte direktøren at søge på sine medarbejders navne, og op poppede hjemmesiden for det ikke eksisterende firma. Herefter gik der ikke mange timer, før lærling og svend var bortvist på grund af illoyal optræden – uden at direktøren tog sig tid til at få en forklaring på, hvad det hele gik ud på.

PROSA gik ind i sagen og krævede bortvisningen annulleret. Virksomheden ønskede ikke at ændre sin afgørelse eller diskutere sagen, hvorefter PROSA indbragte sagen for Tvistighedsnævnet.

Nye standarder

Den afgørelse mener jeg som faglig sagsbehandler i PROSA er helt urimelig. Jeg er overrasket over kendelsen i Tvistighedsnævnet, for afgørelsen sætter helt nye standarder for, hvad en lærling kan tillade

sig i forbindelse med planer om opstart af egen virksomhed efter endt læretid. Den pågældende medarbejder har jo handlet fuldstændig forståeligt og logisk.

Sagen er et eksempel på, at vi ser et ungt menneske, der ikke kan få klar besked på sin beskæftigelsessituation efter endt læretid og derfor naturligt nok ser sig om efter andre muligheder – herunder muligheden for opstart af egen virksomhed.

Fantomfirma

Lærlingens virksomhed, som han som et eksperiment lavede websider til, bli-

Arbejdsgiveren gør den blotte tanke om at ville starte egen virksomhed op efter endt læretid til en illoyal handling.

Michael Gorm Nielsen, faglig sagsbehandler i PROSA.

fik lærlingen fem minutter til at føje sig bort. Som et kuriosum kan det tilføjes, at læresvenden efter bortvisningen oprettede sit eget firma med andet navn og andre ydelser end "fantom-virksomheden". Lærlingen derimod gik arbejdsløs frem til nytår, hvor han heldigvis fik beskæftigelse i en it-virksomhed.

Afgørelsen i Tvistighedsnævnet var baseret på tætte dommerstemmer, og vi ønsker at få andre til at se på denne sag – derfor har PROSA besluttet at videreføre sagen i byretten.

ver aldrig til noget. Den registreres ikke. Intet SE-nummer eksisterer. Ingen ordrer effektueres. Ingen opreklamering finder sted. Det eneste, der eksisterer, er en hjemmeside for et fantom-firma. Og den hjemmeside bærer tydeligt præg af ikke at være færdig, og teksten retter sig i øvrigt helt klart mod en situation, hvor lærlingen er færdiguddannet, og både han og læresvenden har forladt praktikvirksomheden. De ydelser, man overvejer at tilbyde i det ikke-eksisterende virksomhed, er af en anden type, end de ydelser, der tilbydes fra praktikvirksomheden.

Tanke er illoyal

Man kan mene, at det ikke var særlig klogt at gøre hjemmesiden tilgængelig på nettet, men det ændrer ikke ved det faktum, at der også i denne sag gælder et proportionalitetsprincip: at der skal være en sammenhæng mellem aktion og reaktion. Den sammenhæng mangler i denne sag, hvor man gør den blotte tanke om at ville starte egen virksomhed op efter endt læretid til en illoyal handling.

Praktikvirksomheden kunne ved blot at spørge have fået opklaret, hvad det hele gik ud på. Det gjorde man ikke. I stedet

• Tvistighedsnævnet

Nævnet behandler klager i forbindelse med uoverensstemmelser mellem en praktikvirksomhed og en elev/lærling på det pågældende sted. Forinden skal der søges forlig lokalt og i det relevante Faglige Udvalg.

Nævnet består af syv medlemmer: En formand, der er dommer, og seks medlemmer fra henholdsvis arbejdstager- og arbejdsgiversiden.

Alle medlemmer er beskikkede af undervisningsministeren og sidder for en fireårig periode.

” Fordelen ved mesh-netværk er, at det er nemmere at udbygge trin for trin. Traditionel centraliseret infrastruktur er svært at finansiere i u-lande.

Tomas Krag, konsulentvirksomheden Wire.less

Tag netværket med dig

Mobile mesh-netværk gør det muligt at skabe computernetværk overalt, hvor der er computere til stede i nærheden af hinanden.

Af Tania Andersen, it-journalist, prosabladet@prosa.dk

Forstil dig, at du sidder i en park på en skøn sommerdag. Du slår din bærbare computer op og er på internettet, helt uden wi-fi, mobiltelefon eller 3G. Din computers netværkskort har automatisk forbundet sig med en anden pc-bruger, som sidder hundrede meter fra dig, og hendes computer er forbundet til en tredje bærbar, som igen er koblet til et åbent wifi-netværk fra en ejendom i nærheden.

Det kan blive en realitet om allerede tre år, når mesh-teknologien kommer på banen. Mesh-netværk (maske-netværk) kan forbinde enheder på kryds og tværs uden de store falbelader. Teknologien kendes fra OLPC'en, den bærbare minipc, som skal benyttes til undervisning i udviklingslande.

I den simpleste form er mesh-netværk en teknologi, hvor enheder i netværket kan route pakker til andre enheder, og enheden bestemmer selv, hvilken rute pakken skal ud på. I modsætning til almindelige netværk, hvor pakkens rute er forudbestemt, så er ruterne i mesh-netværk dynamiske og opdateres løbende, alt efter hvilken forbindelse, der er bedst.

Når man snakker om trådløse mesh-netværk er det ofte synonymt med såkaldte ad hoc-netværk, hvor alle enheder er understyret med en router, i stedet for centrale access points, hvor klienterne er koblet på.

En vigtig ting er, at netværket er selvkonfigurerende. En eller flere af klienterne kan være forbundet til internettet, og på den måde kan alle klienterne få internetforbindelse.

Netværk uden tårer

Fordelen ved det ad hoc-baserede mesh-netværk er, at man ikke har behov for central infrastruktur med kabler eller radiosendere, da man kan genbruge klienterne som infrastruktur. Det kan især være interessant i u-lande, fordi det gør det økonomisk nemmere at bygge et netværk.

Tomas Krag fra konsulentvirksomheden Wire.less beskæftiger sig med mesh-netværk i tredjeverdenslande, og han forklarer:

– Kapitalomkostningerne er meget høje i u-landene. Når man skal betale 70 procent i rente, kan man ikke lige gå ud og låne en million, før de første kunder sættes på netværket. Fordelen ved mesh-netværk er, at det er nemmere at udbygge trin for trin. Traditionel centraliseret infrastruktur er svært at finansiere i u-lande.

En anden stor fordel er, at netværket er selvkonfigurerende. Man sætter mesh-access points op, og så finder enheden selv ud af, hvilke partner-access points der er i nærheden, og begynder at route til dem.

Det betyder også, at netværket kan sættes op med uden så meget teknisk viden, og det er endnu en vigtig faktor i forbindelse med u-lands-projekter.

Et andet eksempel er Freifunk i Berlin, som benytter almindeligt trådløst udstyr af den slags, mange har derhjemme, til at skabe et stort mesh-netværk.

Sådan som teknologien ser ud i dag, er der nogle hurdler, den skal over. Et problem er, at enhederne manuelt skal udstyres med et IP-nummer, fordi det er svært at benytte DHCP-servere på mesh-netværk. DHCP er den standard, der udstyrer computere i lokalnetværk med et dynamisk IP-nummer fra en pulje. Der må kun være én DHCP-server per netværk, og det kan være et problem i mesh-netværk på grund af dets dynamiske natur. Netværket kan så at sige ændre sig hele tiden.

I det berlinske Freifunk-netværk benytter brugerne et snedigt system til uddeling af IP-numre. Her bruges det private adresserum som på lokalnetværk, og det er blevet opdelt efter, hvilket kvarter brugeren bor i. Dernæst skal man vælge den sidste del af IP-nummeret fra en liste, som findes på en wiki. Netværket er gratis at benytte.

I OLPC'en, som er helt igennem selvkonfigurerende, er problemet løst på en anden facon, fortæller Tomas Krag. Her

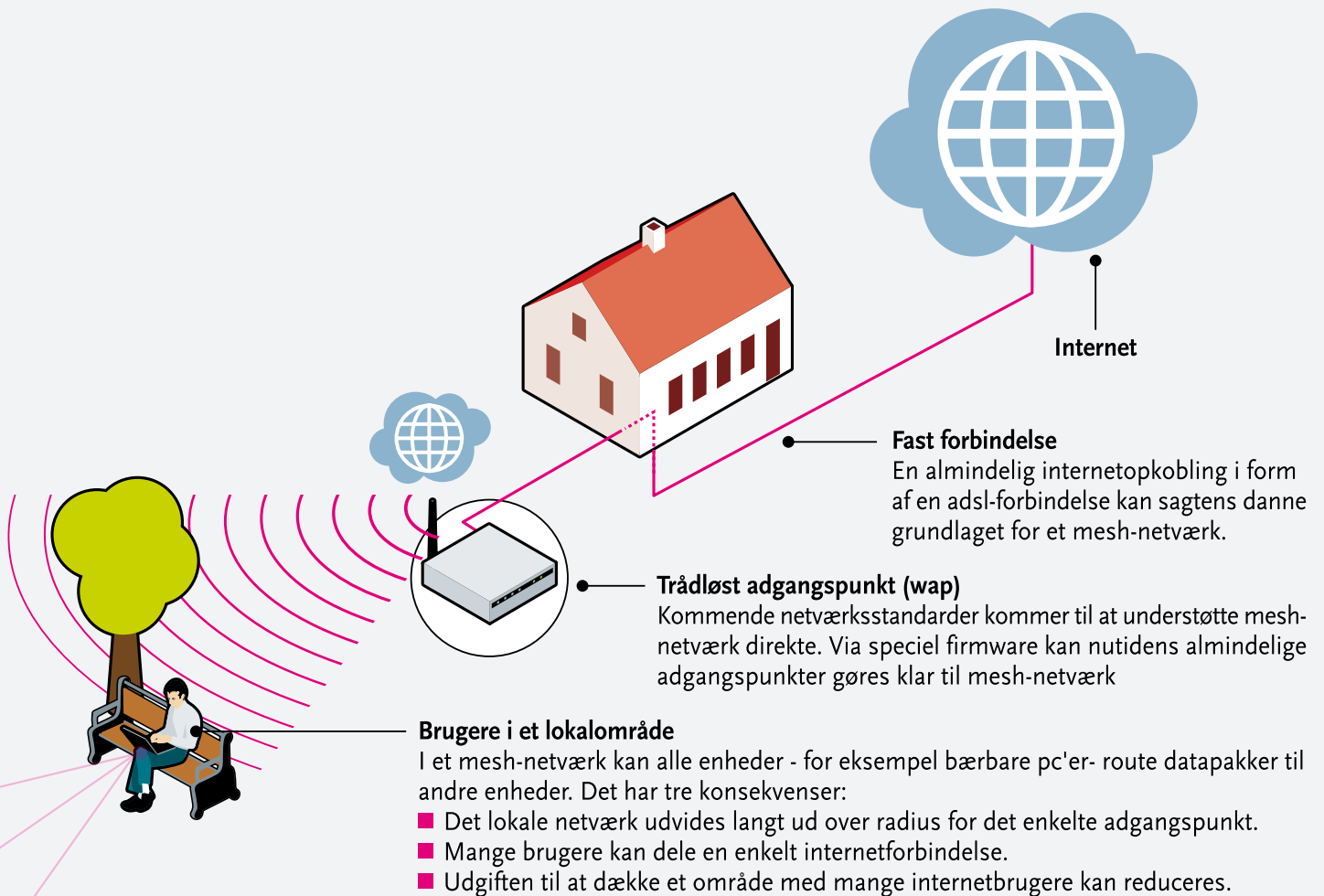

Illustration: Rene Lyngø

benytter man IPv6, som er den næste udgave af IP-standarden, der endnu kun benyttes sporadisk i det meste af verden. I IPv6 er det muligt at løse problemet med IP-numrene, men til gengæld må man oversætte fra IPv6 til den almindelige IPv4-protokol, når mesh-netværket forbindes til internettet.

Standarder mangler

Mesh-teknologien lægger op til mange spændende anvendelser, men der er endnu ting, der skal på plads, før gennembruddet kommer. Først og fremmest mangler der en standard på området, men den er på vej. Organisationen IEEE er på vej med standarden 802.11s. I øjeblikket benytter de fleste mesh-netværk standarderne 802.11a og b med et software-lag oven på, men 802.11s vil gøre det muligt at bygge netværkskort med ad hoc-mesh-teknologien.

Henry Galle Stech fra IT- og Telestyrelsen

fortæller, at brugerne kan forvente båndbredde på omkring to megabit per sekund ved 20 til 30 klienter per netværk. Der kan være op til 250 meter imellem klienterne, så på den måde kan et mesh-netværk dække en større park i en by, som skitseret i starten af denne artikel. Men teknologien kan lige så vel anvendes som almindelig lokalnetværk i en virksomhed.

Den kommende standard gør det muligt for det trådløse netværkskort at være router og repeater på netværket, selvom den bærbare pc er slukket, ved at trække en lille smule strøm fra batteriet til driften af netværkskortet. Denne teknik benyttes i dag også i OLPC'en.

Det forhold, at standarden ikke er færdig, betyder, at der endnu kun er et lille udbud af mesh-udstyr. Henry Galle Stech gætter på, at det første udstyr vil komme i handelen i løbet af tre års tid, og det vil formentlig bygge på udkast af 802.11s. Ligesom med de andre trådløse standarder i 802.11-fa-

milien vil der gå yderligere et stykke tid, før interoperabiliteten mellem forskellige fabrikanters udstyr er helt i top.

Men det har ikke stoppet en lang række projekter i den tredje verden. Tomas Krag fra Wire.less og hans kolleger har i de sidste fem år undervist omkring 800 mennesker fra alle egne af verden i at opbygge ad hoc mesh-netværk. I den nordindiske by Dharamsala, som er hjemsted for mange eksil-tibetanere, dækker et mesh-netværk omkring 100 skoler og institutioner, som bruger netværket til lokale websites, der hjælper med at bevare den tibetanske kultur i eksilet. I Sydafrika gør et mesh-netværk det muligt at bringe internettet 10 kilometer ud på landet, noget som ellers ville være økonomisk uoverkommeligt med almindelig infrastruktur.

Læs mere om emnet i linksamlingen for martsnummeret af Prosabladet på: www.prosa.dk/prosbladet/links

– Vi indsamler ikke noget, der ikke i forvejen er offentlig tilgængelig, siger Liad Agmon, lederen af det israelske firma Delver, som er et af de første firmaer til at lave en søgetjeneste baseret på sociale netværksdata.

Det sociale element

Mens de egentlige sociale netværk lider af stagnation, så breder selve netværkstanken sig.

Af Karsten Bengtsson, San Francisco,
 prosabladet@prosa.dk

De sociale netværk har længe haft stor succes og fremgang.

Men ifølge nye tal er de sociale netværks-siders vækst ved at toppe. MySpace har således oplevet et fald i antallet af besøgende på 2,4 procent fra december 07 til januar i år. Og tendensen synes endnu stærkere i Europa, hvor såvel Facebook som MySpace er faldet med otte procent.

Heather Dougherty, der leder Hitwise, mener, at nedgangen skyldes en "almindelig træthed" blandt brugerne. Hun henviser desuden til, at brugerne i stigende grad er bekymret over spørgsmålet om privatlivets fred. Dette gælder navnlig for Facebook, som er løbet ind i voldsomme pr-mæssige problemer efter sagen med dets annonce-projekt Beacon og senest med afsløringer af, hvor vanskeligt det er at få slettet ens personlige data, når man nedlægger sin Facebook-profil.

Omvendt netværkseffekt

aSmallWorld er en ny social netværks-side for de rige og kendte. Her kan man kun deltage per invitation. Netværket har blot et par tusinde medlemmer – nok til at fremstå som eksklusiv og dermed attraktiv. På samme måde findes der i dag niche-sociale netværkssider for fluefiskere,

sygeplejersker, familier og så videre.

– Den sande værdi i et socialt netværk er ikke defineret af, hvor mange der er tilknyttet, men tværtimod, hvem der er udelukket, konstaterer Paul Saffo fra The Institute of the Future.

– Mange vil hellere være tilknyttet mindre netværk, hvor kontakterne er dybere og mere meningsfyldte. Når det drejer sig om sociale netværks-sider, så gælder der en "omvendt netværkseffekt", siger Paul Saffo med henvisning til Metcalfe's Lov, der påviser, at et netværks værdi stiger eksplosivt med antallet af brugere.

Mange små netværk

Et firma har gjort det til sin specielle mission at være platform for oprettelsen af tusindvis af små sociale netværk. Der er således til dato skabt 160.000 små sociale netværks-sider med software fra Marc "Netscape" Andreessens firma Ning, hvis slogan netop er "skab dit eget sociale netværk".

– Masseappel med de samme features som store netværks-sider a' la MySpace og Facebook er langsomt ved at miste deres tiltrækningskraft – både på Nings egen platform, men også på nettet i det hele taget, siger Gina Bianchini, der er

medstifter og direktør hos Ning.

– Vi tror på, at der i fremtiden vil være millioner af sociale netværks-sider på ethvert tænkeligt sprog for ethvert tænkeligt fællesskab, slutter Gina Bianchini.

Social søgning

Den sociale idé er også på vej ind på andre områder af nettet som eksempelvis søgning. Et eksempel på dette er det israelske firma Delver, der netop har lanceret en beta-udgave af sin nye søge-teknologi. Her inddrager man i søgningen brugernes private data – deres sociale graf – hentet fra de oprindelige sociale netværks-sider.

– Du søger dermed internettet gennem et prisme af din egen sociale graf, siger direktør Liad Agmon fra Delver til Prosabladet.

Delvers system har den fordel, at ikke to brugere får samme resultat, selvom de søger på samme ord.

– Overskrider I ikke privatlivets fred ved at indsamle alle disse personlige data?

– Vi indsamler ikke noget, der ikke i forvejen er offentlig tilgængelig, siger Liad Agmon. – Men problemet er, at mange brugere ikke gør sig klart, at alle personlige oplysninger på sociale netværks-sider er offentlige.

” Vi tror på, at der i fremtiden vil være millioner af sociale netværks-sider på ethvert tænkeligt sprog for ethvert tænkeligt fællesskab.

Gina Bianchini, medstifter og direktør for Ning.

Den israelske søgetjeneste Delver er en af de første, der udnytter sociale relationer og datamining af personlige informationer til at forbedre kvaliteten af søgeresultater.

White label netværk

Både Kodak og det tyske software-firma SAP har oprettet interne sociale netværks-sider, hvor de ansatte kan oprette profil-sider og kommunikere med andre i firmaet. Det omtales som "adressekartotek på speed".

Lysten til at oprette interne sociale netværk hænger dog også sammen med, at undersøgelser har vist, at de ansatte i forvejen bruger timer af arbejdsdagen på at "hænge ud" på de sociale netværks-sider, så hvorfor ikke skabe arbejdsrelevante netværks-sider?

Andre firmaer – navnlig indenfor medieverdenen – er gået et skridt videre og anvender sociale netværksider i et forsøg på at genskabe medieforbrug som en social aktivitet. Det amerikanske erhvervsmagasin FastCompany og den en-

gelske erhvervsavis Financial Times har således begge oprettet sociale netværk, hvor læserne kan mødes og udveksle ideer og tanker.

Mange mener, at den sociale netværks-idé vil blive en fast bestanddel af en hvilken som helst Webside i fremtiden.

– Ligesom alle skulle have en Webside i starten af 90'erne, så vil alle i fremtiden have et socialt netværk som en naturlig del af deres Webkommunikation, siger Jerry Sheer, der er direktør for Sparta Social Networks, som netop fremstiller såkaldte "white label" sociale netværk til private virksomheder.

Giant Global Graph

Programmøren Brad Fitzpatrick fra Google og Alex Iskold, der leder browser-firmaet AdaptiveBlue, har længe bidraget på

nettet med teoretiske overvejelser om, hvordan "den sociale graf" kan blive fremtidens computer-plattform, samt rejst det vigtige spørgsmål om, hvem der ejer den sociale graf?

Også Sir Tim Berners-Lee har gjort sig tanker om en eventuel afløser til the Web. I et blogindlæg fra november sidste år introducerede Berners-Lee således begrebet the Giant Global Graph.

Berners-Lee fastslår, at internettet forbandt computere med computere, the World Wide Web forbandt dokumenter med dokumenter, mens the Giant Global Graph forbinder mennesker med mennesker.

Med den sociale netværksidés udbredelse til store dele af internettet ser mange således konturerne af en ny Web-plattform.

Det semantiske web har kurs mod dit intranet

Det semantiske web er en vision om et internet, hvor computere kan læse og forstå websidernes indhold. Det er ikke science fiction, men kommer snart til en søgemaskine nær dig.

Af Tania Andersen, it-journalist, prosabladet@prosa.dk

Tilbage i 2001 formulerede Tim Berners-Lee, opfinderen af World Wide Web, en vision om et nyt web, hvor informationerne på hjemmesiderne kan læses af computerprogrammer. Webbet har været en kæmpesucces for udveksling af informationer mellem mennesker, men computere har det svært med at læse meningen med tingene på websiden.

Berners-Lee benyttede tilbage i 2001 ideen om software-agenter til at sælge dette semantiske – meningsgivende – web. Hvis man skal løse en bestemt opgave, for eksempel tilrettelægge en rejse, kan det hele gøres via webbet. Man kan booke fly- og hotelbilletter og så videre, men det kræver, at der sidder et menneske bag skærmen. Problemet er, at de data, der findes på webbet, ikke giver mening for computere. Hvis informationen var opmærket på en eller anden facon, og et sæt regler angav sammenhænge imellem forskellige størrelser, kunne softwareagenter selv danne sammenhænge og udføre trivielle opgaver.

Det semantiske web går ud på at opmærke information på en sådan måde, at det kan udtrækkes og behandles af programmer. Men ideen om softwareagenter

er måske som det berygtede internet-køleskab, der i 90'erne skulle forklare de store perspektiver i webbet. Og internet-køleskabet var en rigtig dårlig ide.

Teknologien stikker hovedet frem

Alligevel begynder det semantiske web at gøre sig gældende i al ubemærkethed. Som med andre nye teknologier kan det semantiske web anvendes på måder, som opfinderne ikke havde tænkt på.

Det danske firma Autiq benytter det semantiske web til at løse problemer inden for it-management, der løser problemer, der har en høj kompleksitet, og som det er vanskeligt at programmere sig ud af. Firmaet har f.eks. bygget et produkt, som kan overvåge og diagnosticere computernetværk, ud fra viden, som firmaet har indsamlet og omsat til regler i sproget OWL.

Autiq har valgt at bruge semantisk web-teknologi, fordi det er det, der vil blive brugt i fremtiden, forklarer udvikler Anders Lehmann. Samtidig er det den hurtigste teknologi på markedet. Han gætter på, at det semantiske web vil slå igennem bredt i løbet af de næste 10 års tid. Teknologien er i hvert fald på plads.

• Det semantiske web

Det semantiske – meningsgivende – web er en tænkt udvidelse af World Wide Web, hvor indhold på websider kan beskrive på en måde, så softwareagenter kan finde og kombinere information.

RDF

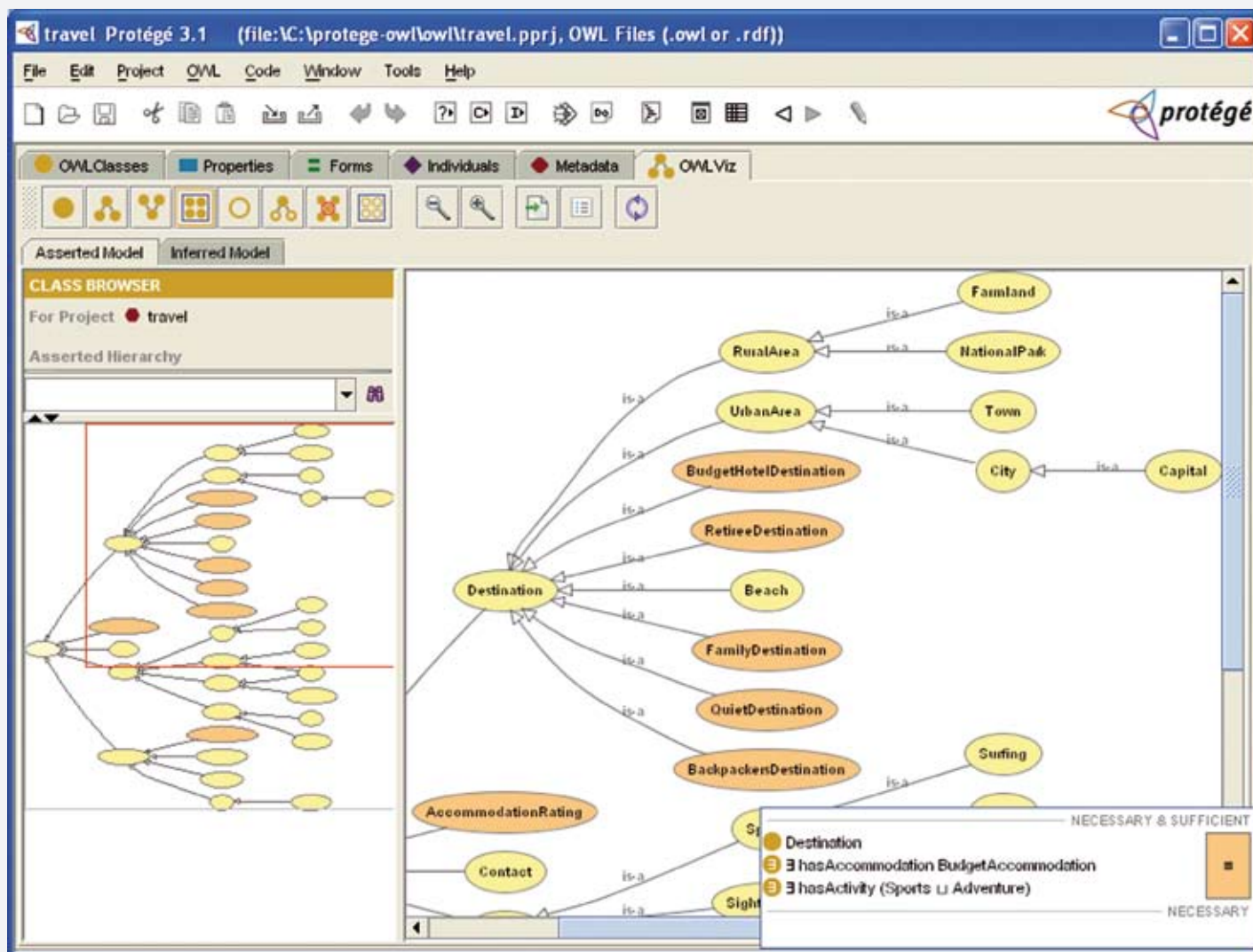
Resource Description Framework. En måde at beskrive informationer om data. RDF består af en triplet, hvor en størrelse har en bestemt egenskab, og egenskaben har en værdi, som for eksempel ("Århusgade", "har-postnummeret", "2100"). Størrelsen er ofte angivet med en URI, som er en slags generaliseret URL. RDF er ikke knyttet til nogen bestemt form, men XML bruges ofte til RDF-data.

OWL

Web Ontology Language. Et sprog til at publicere og dele data på World Wide Web ved hjælp af ontologier. OWL bygger oven på RDF.

Ontologi

I filosofi betyder ontologi læren om tings væsen. Inden for kunstig intelligens bruges det om et dokument, der formelt definerer relationer mellem termer. Fx kan en ontologi beskrive en sammenhæng mellem vejnavne og postnumre på en sådan måde, at hvis et geografisk sted er knyttet til et vejnavn, og vejnavnet er knyttet til et postnummer, kan et program tillade sig at konkludere, at stedet hører sammen med postnummeret.

Open source-programmet Protégé gør det muligt at skabe OWL-modeller via en grafisk brugerflade.

– Der er nogen, der siger, at webbet først tog rigtigt fart, da det blev brugt som intranet, og at det er den måde, det semantiske web vil udvikle sig på. Når det er modent, vil det gå på tværs af virksomheder, og så vil det være alle steder.

Intelligente søgemaskiner

Hvis det er rigtigt, så peger tendensen i hvert fald i den rigtige retning. Rune Stilling fra konsulentfirmaet RDFined rådgiver virksomheder og offentlige institutioner om, hvordan de kan udnytte semantic web-teknologien. På mange offentlige websites benytter man tags eller emneord til at fortælle om, hvad indholdet på en side handler om. Men tags er ikke stærke nok til mere komplekse sammenhænge, fortæller han. Ved at bruge OWL kan man udtrykke mere komplekse forhold.

– Kunderne er så småt gået i gang. I næste skridt vil de også dele viden med partnere og andre institutioner.

På sigt vil det gøre det muligt at udføre søgninger, som giver mere information tilbage.

– Man får mere overblik over den viden, der ligger i organisationens systemer. Du vil hurtigere og nemmere kunne trække viden ud fra f.eks. et firmaintranet. I dag skal du sidde og grave i mange timer og læse mange dokumenter. Kvanteforløbet vil være den hastighed med, hvor man kan finde og dele viden. Det, at vi kan være så effektive i vores datamining, vil give nye muligheder.

Problemet med at mærke informationen op, så computere kan læse det, er, at det er en tidskrævende og kedelig opgave. Derfor er der behov for programmer, som i hvert

fald noget af vejen selv kan opmærke tekst. Nyhedsbureauet Reuters har udviklet en gratis webtjeneste www.opencalais.com, som automatisk kan finde navne på firmaer, steder og personer og de fakta, som et nyhedstelegram kan indeholde.

Det er ikke bare firmaintranet, som vil få gavn af semantic web-teknologierne. Et mere skræmmende perspektiv er efterretningstjenester, der vil kunne gennemlæse emails automatisk og trække væsentlig mere mening ud af beskederne end ved simpel søgning på ord.

– På den bane gør folk sig ikke begrebt skabt om, hvilken overvågning der desværre vil kunne komme ud af det her, slutter Rune Stilling.

Læs mere om emnet i linksamlingen for martsnummeret af Prosabladet på: www.prosa.dk/prosbladet/links

Første urafstemning nogensinde i PROSA

Stemmeregler skal til afstemning hos samtlige medlemmer

Af Pia Bertelsen, journalist, pib@prosa.dk

Hvor stort et flertal skal der til for at ændre vedtægterne i PROSA? Det skal du snart tage stilling til. Nu er reglen, at 80 procent af de delegerede skal stemme ja, hvis vedtægterne skal ændres. Du skal tage stilling til, om det stadig skal gælde? Eller om du vil sænke flertallet til 75 procent?

Hvis stemmereglerne bliver ændret, kommer de ikke til at gælde for opløsningen af PROSA, konfliktfonden, medlemmers rettigheder og pligter, grænseaftaler og kollektive aftaler. Her skal der stadig være 80 procent, som stemmer for, hvis vedtægtsparagrafferne skal laves om.

Forretningsfører Bent Jensen vurderer, at urafstemningen cirka vil koste 150.000 kr. Næstformand Erik Swiatek oplyser, at selve afstemningen kommer til at foregå elektronisk på baggrund af det udsendte materiale.

– Medlemmerne får muligheden for at stemme elektronisk. Vi vil nemlig gerne kunne tilbyde en moderne måde at afgive stemmer på og deltage i debatten via en særlig hjemmeside, forklarer han.

Materiale om afstemningen bliver udsendt i udgangen af april, og afstemningen foregår til 16. maj. Prosabladet har spurgt lokalafdelinger og ledelsen i PROSA om, hvad de vil stemme og hvorfor.

Ja

Tre lokalafdelinger vil stemme ja til at sænke stemmeprocenten til 75 procent.

Henrik Kroos vil sammen med en samlet ØST-bestyrelse stemme ja.

– Det er et skridt i den rigtige retning mod mere reelt demokrati i Prosa, så vi ikke fortsætter mindretalsdiktaturet, hvor en lille gruppe på Delegeretforsamlingen i mange år har blokeret nødvendige organisatoriske fremskridt, siger Henrik Kroos.

Hanne Lykke Jespersen fra PROSA/VEST vil også sammen med en samlet bestyrelse stemme for, at vedtægtsændringerne skal kunne ændres med 75 procent.

– Der skal være innovation i en for- ening og nemt at ændre ting. Som det er nu med 80 procent, er det for svært at ændre organisationen, siger Hanne Lykke Jespersen. PROSA/STUD er også med på ja-vognen.

Tilhængerne af et ja peger på, at de gældende regler hidtil har blokeret for, at en række ændringsforslag er blevet fremsat. Formand Peter Ussing er også at tælle på ja-siden:

– Jeg vil stemme ja til dette forslag. Min erfaring som formand siger mig, at PROSA har behov for lettere at kunne ændre struktur, end vi kan i dag. Vi lever i en foranderlig verden – og PROSA skal kunne følge med, siger han.

Hemmelig holdning

Næstformand Erik Swiatek vil ikke melde ud, hvad han stemmer.

– Eftersom jeg står for koordineringen

: Giv din mening til kende

Prosabladet opfordrer til debat i det kommende nummer. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere og justere længden af tilsendte indlæg, som maksimalt må være på 250 ord. Send til prosabladet@prosa.dk inden den 4. april.

af afstemningen, holder jeg mig neutral, indtil jeg sætter krydset, siger han.

Samme holdning har Mette Guldstad, bestyrelsesformand i PROSA/CSC:

– Vi lader medlemmerne tage stilling, men mon ikke PROSA/CSC-medlemmer kommer med indlæg i debatten, siger Mette Guldstad. Faglig sekretær Steen Andersen var blandt de delegerede, der stemte imod forslaget om vedtægtsændringer. Han oplyser, at PROSA/STAT tager stilling til urafstemningen i marts. Det har ikke været muligt at få en kommentar fra Anette Hansen, formand i PROSA/SAS.

: Baggrund

På den ekstraordinære delegeretforsamling 2007 blev det vedtaget, at stemmereglerne skulle til afstemning hos medlemmerne. PROSA/VEST stillede forslag om at lave stemmeprocenten om. De havde flertal i forsamlingen på 72 for og 35 imod. Men flertallet var ikke stort nok. En paragraf i vedtægterne giver mulighed for at sende et forslag om vedtægtsændringer til afstemning hos medlemmer, og det kræver kun almindeligt flertal. 57 stemte for og 42 imod, sidstnævnte var især delegerede fra SAS og Stat. Nu skal medlemmerne så tage stilling, og det kræver et flertal blandt medlemmerne for vedtægtsændringen.

SUPERLIGA

Vil du spille med på et af danmarks bedste Java-hold ?

Er du holdspiller med lyst til at arbejde i en veletableret kursus- og konsulentvirksomhed hvor vi tager vores videndeling alvorligt, hvor vi prioriterer at lære hinanden at kende, hvor vi hjælper hinanden og en kontinuerlig faglig udvikling betragtes som vores fælles ansvar?

job@lundogbendsen.dk

Lund & Bendsen

Lund & Bendsen leverer viden og specialister til IT-virksomheder der efterspørger de nyeste teknologier, et højt teoretisk vidensniveau, videnskabelig metode samt udpræget forståelse for pædagogisk og faglig formidling. Vores spidskompetencer ligger indenfor serverside Java samt relaterede teknologier og frameworks. Lund & Bendsen blev etableret som en knopskydning på IT-Universitetet i København, som vi har opretholdt nær tilknytning til siden 2001, ved at stille os til rådighed som eksterne lektorer, vejledere og gæsteundervisere.

Iran mellem kontrol og opposition

Med 18 millioner internetopkoblede borgere, heraf 100.000 aktive bloggere, udgør iranere over 50 procent af alle Mellemøstens internetbrugere. Men staten gør sit bedste for at styre og blokere udviklingen.

Af Fariba Parsa, PhD og freelanceskribent

– Det begyndte for tre år siden, da jeg mistede nogle af mine håndskrevne noter. Jeg var i gang med at skrive en bog, så for at undgå flere tab besluttede jeg mig for at skrive den færdig på min pc. Men her kunne jeg stadigvæk miste dem på grund af virus, eller selv komme til at slette noget. Det var sådan, jeg begyndte at blogge, fortæller Mehran, der er industridesigner og lektor på Teheran Universitet.

– De første tre år skrev jeg min weblog på farsi, men nu er jeg gået over til at skrive på engelsk. Mit publikum er blevet større, der er flere seriøse læsere, og jeg har opnået et internationalt netværk i min branche, lyder det i mailen, der er sendt fra den islamiske republik.

Persisk på top 10-listen

Mehrans historie er typisk for de mange yngre iranere, der på få år har fået deres

hverdag forandret af den informations-teknologiske udvikling. I Mellemøsten er det Iran, der har den største andel af daglige internetbrugere – kun overgået af Israel og de superrige småstater Kuwait, Qatar og Emiraterne. Alligevel er iranerne dominerende med hele 18 millioner brugere, og ingen andre lande i regionen har oplevet en tilsvarende ekspansion. Brugere er desuden meget aktive, og mange har især kastet sig over weblogs. Omkring 100.000 personer regnes for aktive bloggere, og i fjor kom persisk ifølge blog-søgetjenesten Technorati for første gang ind på top 10-listen over de mest udbredte sprog i weblogs. I øvrigt som det eneste ikke-europæiske sprog ud over japansk og kinesisk. En af de største iranske blogudbydere, Blogfa, har mere end to millioner besøgende hver dag, mens en anden udbyder, Persian-

blog.com, formentlig udgør det største iranske online-community med 670.000 registrerede brugere. Udenlandske sider på persisk er også særdeles populære, for eksempel havde BBCs persisk-sproglige nyhedstjeneste 30 millioner besøgende hver måned indtil 2006, hvor Iran påførte siden et filter.

Politisering i "Weblogistan"

Sammenlignet med flere af Irans arabiske nabolande, der kun har få hundrede blogs, og hvor befolkningen i øvrigt har meget ringe internetadgang, skiller Iran sig helt klart ud som en ledende nation på nettet. Cyberspace har givet især de unge mulighed for at udvikle en indflydelsesrig og politisk stemme. Og der er rigtigt mange unge i Iran, nærmere bestemt er hele 60 procent af befolkningen under 25 år og 70 procent under 35. For at

27,5 procent af den iranske befolkning har i dag adgang til nettet. Dermed er der opstået helt nye mødesteder for landets mange unge og oppositionelle. Men myndighederne slår hårdt ned på personer eller grupper, der gribes i at skrive kritisk eller "umoralsk". Polfoto: Hasan Sarbakhshian.

” Regeringen holder nøje øje med de iranske bloggere.

Mehran, blogger, industridesigner og lektor på Teheran Universitet.

begynde at blogge behøver du kun en pc og en internetforbindelse. For staten er det ikke så let at bevare kontrollen, fordi kommunikationen foregår øjeblikkeligt og på en anden måde end i aviser, bøger etc. På denne måde er der både opstået en helt ny arena, et "weblogistan" med nye politiske mødesteder og helt nye udtryksmåder, der giver et indblik i de iranske borgeres hverdag.

– Min weblog er ikke politisk, derfor har jeg ikke oplevet problemer med myndighederne, bedyrer Mehran. – Men jeg kender mange, der blogger på de mere politiske websider. Regeringen holder nøje øje med de iranske bloggere og slår hårdt ned på dem, hvis de skriver om noget, der kan opfattes som at være imod regimet.

I dag findes der mange forskellige weblogs, der spænder vidt indholdsmæssigt – lige fra private billeder og dagbø-

ger til politiske, filosofiske, religiøse og samfundsmæssige diskussioner over til kunst, film, musik, naturvidenskab, computerprogrammer samt pornografiske billeder og videoer. Umiddelbart vurderer Mehran, at de fleste iranske weblogs ikke indeholder politiske temaer, men tilføjer samtidig, at diskussioner om de sociale emner alligevel hurtigt bliver politiske og dermed problematiske.

– I de fleste tilfælde vil det at bringe sociale forhold på banen fremstå, som om du står i opposition til regeringen. Det vil sige, at myndighederne ser dig som en fjende af staten, og at din virksomhed på nettet ses som politiske aktiviteter imod den iranske islamiske republik. De sociale problemer som fattigdom, prostitution, voldtægt, arbejdsløshed, dårlige veje og hospitaler, mangel på medicin og lignende problemstillinger er meget kontrover-

sielle. Så på den måde har weblogs i Iran en yderst politisk og kritisk funktion i samfundet, lyder det fra den unge industridesigner.

En digital, seksuel revolution

– Den næste revolution vil blive en sexrevolution, stod der for nylig på en af de populære iranske blogs. I et land med så mange unge og med så strenge regler rettet imod "umoralsk" adfærd mellem kønnene, er der en enorm opmærksomhed og interesse for seksualitet. Mænd og kvinder har for eksempel ikke lov til at gå sammen eller tale sammen på gaden, hvis de ikke er i familie med hinanden, og loven påbyder mænd og kvinder at være adskilt fra hinanden i busser, skoler og universiteter. Via nettet er der imidlertid opstået helt nye steder at mødes og tale sammen, ligesom det også er muligt at >

Billedet af studenteraktivisten Ahmed Batebi er blandt de mest populære på nettet. Han afsoner i dag en fængselsdom på 10 år og er et af symbolerne på landets nye og fremvoksende opposition.

➤ bringe nye temaer på bane, for eksempel homoseksualitet, der ellers er bandlyst og hårdt kriminaliseret. Kort sagt er der en ny generation på vej, hvor alt tilsyneladende er til debat.

Staten går til modangreb

”Alt det, som staten hader, elsker vi, og alt det, som staten elsker, hader vi”. Dette blogcitat synes i høj grad at ramme plet, hvad angår en meget stor del af den fremvoksende opposition. De fleste iranske unge elsker USA og er fascineret af de amerikanske film og musik – stik modsat af staten, der med al magt forsøger at bekæmpe den amerikanske kulturelle indflydelse. De islamiske fundamentalister, der sidder ved magten i dag, ser den vestlige kultur som den allerstørste trussel mod Iran. Derfor bruger den islamiske stat millioner af dollars på at begrænse og kontrollere oppositionens muligheder i cyberspace, paradoksalt nok ved hjælp af programmer udviklet af netop amerikanske virksomheder. Fra og med 2003 begyndte den iranske stat for alvor systematisk at blokere internetsider og benytte filterprogrammer til at skjule eller censurere ”uønsket indhold”. 500

internetcafeer – det vil sige omkring hver tredje – blev lukket efter beskyldninger om, at de ikke havde overholdt den officielle islamiske moral.

Regeringen bruger i dag flere metoder til at begrænse oppositionen på nettet. Ud over at lukke internetcafeer og fængsle personer, hvis identitet er blevet afsløret, er man i de sidste år begyndt at sætte mere på filter- og overvågningsprogrammer, blokering af udenlandske IP-adresser og udvalgte iranske websider. Tusindvis af webadresser er blevet sortlistet og suspenderet. Da Iran ikke har en egen lov, der omhandler kontrol af internettet, bruger myndighederne presseloven. Det betyder for eksempel, at websider lukkes på linje med trykte aviser, og at forfatterne og producenterne kan straffes. 2004-2006 blev mere end 20 journalister og forfattere arresteret på grund af deres aktiviteter på en weblog, og tallet er kun steget siden da.

Nervekrigen fortsætter

På trods af den massive kontrol og censur finder oppositionens stemmer alligevel ofte vej til nettet, ved kreativt og dygtigt at omgå de mest snærende påbud og finde

Womeniniran.com: En feministisk side med links til flere hundrede iranske kvindelige bloggere, der diskuterer kvinders mangel på og behov for ligestilling og dokumenterer kvinders forhold i Iran.

Malakut.org og Debsh.com: Mange politiske weblogs er kollektive blogs, der for eksempel er oprettet af journalister, efter at deres avis er blevet lukket. De kollektive blogs har link til andre weblogs, så der på denne måde bliver skabt et stort netværk af sammenhængende blogs.

Farjami.debsh.com: Satirisk hjemmeside, der bruger humor for at kritisere den iranske stat og ikke mindst den iranske præsident Mahmoud Ahmadinejad, hvis taler og breve til den amerikanske præsident og andre vestlige ledere bliver endevendt og latterliggjort.

Jeegar.com: Iransk pornografisk side med flere end 100.000 besøgende hver dag. I et land med snærende regler imod seksualitet, opfatter mange pornografi som en form for modstandskamp.

YouTube, Amazon og Wikipedia samt medier som New York Times og BBC er i dag lukket land for de fleste iranere. Men kreative personer med it-indsigt og noget på hjerte formår ofte at omgå kontrollen og de mest snærende påbud.

på tekniske løsninger, så de lukkede sider alligevel kan tilgås. Selvom den islamske stat filtrerer internetadgang, vokser antallet af bloggere dag for dag og er for tiden inde i en eksplosiv udvikling. Det iranske samfund er i dag mere og mere præget af konflikten mellem en kritisk befolkning og en utålmodig ungdom på den ene side, og et konservativt og kontrollerende præstestyre, der sidder tungt på militæret, politiet og domstolene på den anden side. Meget vil uden tvivl afhænge af hvilken side, der dygtigst formår at tage informationsteknologien i brug til

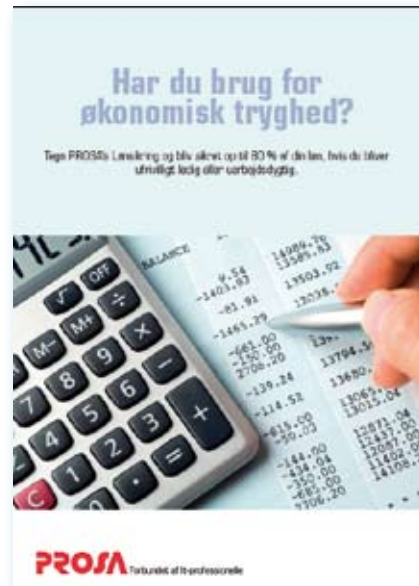
PROSAs lønsikring bliver op til fyrre procent billigere

Du har længe kunnet forsikre dig mod ufrivillig ledighed gennem PROSA. Men en ny lønsikring giver mulighed for medlemmer af PROSA for at opnå bedre forsikringsvilkår til en lavere præmie samt dækning ved uarbejdsdygtighed. PROSA Lønsikring er udbudt i samarbejde med forsikringsselskabet Europæiske Rejseforsikring A/S.

Medlemmer, der allerede har tegnet en lønsikring, kan vælge at fortsætte på de eksisterende vilkår eller flytte lønsikringen over i det nye tilbud. Forudsætningerne for at tegne lønsikringen er blandt andet, at du er mellem 18 og 55 år, at du har arbejdet mere end 30 timer ugentligt de seneste seks måneder, og at du er i uopsagt stilling.

Forsikringen giver mulighed for dækning på op til 30.000 kroner og en forsikring mod uarbejdsdygtighed er inkluderet i prisen. Er du lønsikret i et andet selskab og har været det i minimum seks måneder, så kan du overflytte din lønsikring, så den gælder med det samme.

Yderligere informationer om produktet, de komplette forsikringsbetingelser og et ansøgningskema finder du på www.prosa.dk/tillaegsforsikring. kwn

atp.dk/job

IT-folk, der er glade for frisk luft

Ikke nok med at du kan få luftforandring i vores grønne gårdhaver. Dine ambitioner kan også få frisk luft, fordi vi har tradition for at rokere internt. Det gør ATP til en konstant udfordrende virksomhed og et rart sted at arbejde.

ATP søger en Release Manager, en Configuration Manager og Testkoordinatører. I Test og CM afdelingen udarbejder vi strategier og planer samt videreudvikler metoder, processer og værktøjer. Vi arbejder både selvstændigt og teamorienteret - og ofte i et tæt samarbejde med kolleger fra forretningen. Den enkelte medarbejder har et stort ansvar og indflydelse på jobbet indhold og planlægning af opgaver.

atp=

Fra telegrafist til global it-konsulent

62-årige Niels Frølich er efterspurgt på det internationale it-marked. Men det dæmper ikke hans fagpolitiske samfundsengagement.

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

– Lige nu og de næste seks måneder er jeg projektleder hos Unicef, hvor vi skal flytte alle medlemslandenes satellitforbindelser til en ny leverandør. Jeg arbejdede på det første projekt for fem år siden, og nu har de henvendt sig igen. Niels Frølich morgenerømmer sig undervejs et par gange,

men lyder ellers energisk og vågen over Skype-forbindelsen på en grå dansk marts-lørdag. For it-konsulenten er det en uge siden, han ankom til New York, og det er dagens første samtale i et New York, som han som uddannet telegrafist besøgte første gang for mere end 40 år siden.

– Jeg kom i telegraftropperne, hvor jeg også var telegrafist, og efter militæret havde jeg forskellige job, jeg var blandt andet i Grønland. Så opdagede jeg, at jeg faktisk gerne ville læse videre og tog et studenterkursus, komprimeret to år. Det er faktisk nogle af de bedste år, jeg har haft, siger Niels Frølich.

Det var under studenterkurset, at Niels Frølichs interesse for politik blev vakt, og det fortsatte, da han blev optaget på Københavns Universitet, hvor han startede på sociologistudiet lige midt i slutningen af de turbulente tressere, hvor alting var under forandring.

– Men det der pseudodemokrati, med at vi alle skulle være lige, og så var det alligevel lærerne, der åbnede brevene fra konsistorium. Det syntes jeg ikke var så pissesjovt, så det rod holdt jeg ikke længe til, husker Niels Frølich.

Efter han var droppet ud af Sociologisk Institut, blev han tilbudt en stilling som redaktør på det venstreorienterede tidsskrift Politisk Revy, som i en årrække var absolut toneangivende på den danske venstrefløj.

Hvornår blev du fagpolitisk aktiv?

– Da jeg startede som elektroniktekniker i halvfjerdsere, skulle vi organiseres i Metal. Samtidig var jeg aktiv på venstrefløj – jeg var med til at stifte VS og sprænge SF i sin tid, så jeg har meget lavt medlemsnummer, griner Niels Frølich, som stadig er medlem af ØST's bestyrelse.

Medlem af internationalt netværk

Årsagerne til, at der ofte er bud efter Niels Frølich fra udlandet, tilskriver han en kombination af netværk, parathed og tekniske kompetencer.

– Jeg har været skilt i mange år, min datter er voksen og bor også i udlandet, så jeg er parat til at rejse fra den ene dag til den anden, hvis jobbet interesserer mig, siger Niels Frølich.

Sidste år var han først i Zambia og planlagde et satellit- og søkabelnetværk og derefter i Kathmandu, hvor han lavede fjernstyring til en stor radiostation, der dækker hele Sydasiens.

Hvad bliver din næste arbejdsopgave?

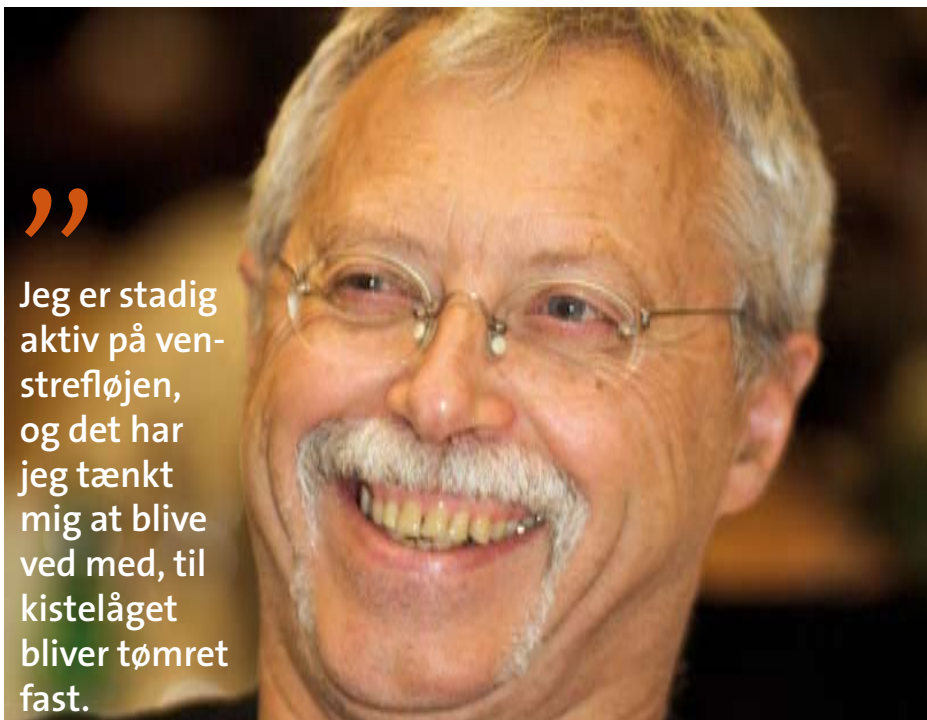
– Det ved jeg ikke, der er en chance for, at dette projekt ikke bliver færdigt til tiden. Jeg fungerer arbejdsmæssigt ved at ride på 10 heste og håber på, den sidste kan bære mig. Men en ting er sikkert: Jeg er stadig aktiv på venstrefløjen, og det har jeg tænkt mig at blive ved med, til kistelåget bliver tømret fast.

Læs den udvidede netudgave af interviewet med Niels Frølich via prosa.dk/prosabladet/links

Eftersøgt af efterretnings-tjeneste

Niels Frølich fik en meget markant rolle i den såkaldte Kejsergadesag i 1969, hvor venstreorienterede studerende på Asiatick Institut i Kejsergade havde bemærket, at der foregik mystiske ting i nogle kælderlokaler. Forsvarets Efterretningstjeneste havde oprettet en hemmelig lyttestation, hvorfra, formodedes det, blandt andet udenlandske ambassader i Danmark blev aflyttet. En dengang ukendt "bagmand" stod bag afsløringen af lyttestationen. Bagmanden blev efterlyst, stod til 12 års fængsel, lod sig interviewe på bånd af VS og slap med en beskeden hæftestraf, da han selv meldte sig. Og navnet på den daværende whistleblower var Niels Frølich. Men den sag får ikke mange ord med på vejen på Skype-forbindelsen fra New York:

– Det er en historie, som jeg forbigår i tavshed, der er så meget, der ikke kan fortælles i den, fordi jeg stadig er pålagt tavshedspligt. Jeg var civil ansat i nogle særlige afdelinger i Forsvarsministeriet i tresserne, siger Niels Frølich.

”
Jeg er stadig aktiv på venstrefløjen, og det har jeg tænkt mig at blive ved med, til kistelåget bliver tømret fast.

Niels Frølich om PROSA

Hvordan har PROSA ændret sig gennem årene?

Der er nu langt mere vægt på den individuelle rådgivning, men ikke nær nok efter min mening. Man hænger fast i nogle forældede forestillinger om, hvad der er fagforeningsarbejde. Det gælder især de overenskomstbærende afdelinger. Jeg er langt mere indstillet på netværksdannelser, på at hjælpe folk i deres karriere og appellerer til, at vores medlemmer blander sig meget mere højlydt i samfundslivet.

Er der ting, som skal laves om i PROSA?

Ud over behovet for at få gennemført den kommende urafstemning, så vi nemmere kan ændre på vedtægterne, synes jeg, det er mildest talt grinagtigt, at vi genvælger de samme faglige sekretærer år efter år – meget af det er jo driftsarbejde. I ØST har vi flere gange fremsat forslag om at afskaffe de faglige sekretærer og i stedet ansætte funktionærer. Men det vil de overenskomstbærende afdelinger ikke, de er bange for at miste den magt over minoriteter, de har i forhold til overenskomster. De modsætninger er vi nødt til

åbent at diskutere, for de kan løses.

Hvordan kan PROSA understøtte de faglige ambitioner, som medlemmerne har?

Fagforeningen kan sikre, at medlemmerne har gode løn- og arbejdsforhold. At de har en stemme i den offentlige debat. Til det skal vi bruge professionelle, veluddannede folk, det er ikke nok at have tillidsfolk. PROSAs historie er en aktivisthistorie – aktivisterne er som de hellige køer. Det er dem, der bærer alt, og det kan du også høre fra nogle af de overenskomstbærende afdelinger. Men det forhold eksisterer simpelthen ikke længere.

Hvordan ser du sammenhængen mellem det politiske- og fagforeningslivet: PROSAs videre udvikling?

De gamle dyder omkring solidaritet skal ikke dø. De er grundlaget for fagbevægelsen og det samfund, jeg ønsker at leve i. Det er fagbevægelsen, småbønder og socialdemokrater, der har skabt vores samfund. Fagforeningens opgave er at deltage aktivt i samfundet på lige fod med andre basisorganisationer.

PROSA-medlemmer siger nej til overvågning

Den danske befolkning er generelt glade for mere overvågning. Men den begejstring deler PROSA-medlemmer ikke. Det viser de første resultater fra Prosabladets nye brugerpanel.

Datatilsynet i Norge har længe advaret imod ukritisk brug af elektroniske beviser, fordi der er ringe kundskaber på området blandt jurister, advokater og dommere. - PROSAs undersøgelse viser basis for øget bekymring over de forhold, mener den norske datasikkerhedsekspert og direktør for det norske Datatilsyn, Georg Apenes. Foto: Berit Roald/Scanpix.

Af Kurt Westh Nielsen og Bjarke Friborg,
kwn@prosa.dk og bfr@prosa.dk

Det er ikke begejstring over Big Brother, der præger resultaterne fra den første brugerpanelundersøgelse blandt PROSA-medlemmer. Tværtimod, skepsisen mod de mange nye overvågningstiltag, som blandt andet er konsekvensen af den nye danske antiterrorlovgivning, er betydelig.

Blandt de 76 afgivne stemmer i Prosabladets brugerpanel, hvor tilmeldte månedligt giver deres mening til kende om aktuelle emner, mener mere end 71 procent af de adspurgte, at overvågning ikke fører til et trygtere samfund. Og det er i direkte kollisionskurs med andre undersøgelser, som konkluderer, at den

danske befolkning i altovervejende grad støtter de omfattende tiltag med logning af trafikdata, som er en konsekvens af antiterrorlovgivningen.

Grund til bekymring

Georg Apenes, direktør i det norske Datatilsynet og en markant offentlig debattør af datasikkerhed, mener, at PROSA-medlemmernes tilkendegivelser bør få ekstra vægt i den offentlige debat.

– Jeres undersøgelse viser, at der er stor skepsis til konsekvenserne af EU's terrorbekæmpelsesdirektiv, som ligger til grund for den danske antiterrorlovgivning. De adspurgte er i stor grad utrygge ved lagring af den form for personoplysninger. I den grad, at det er it-professionelle, der har deltaget i undersøgelsen, vækker det ekstra bekymring, eftersom disse har større indsigt end resten af befolkningen i, hvordan trafikdata håndteres i dag, siger han.

Risiko for uskyldige

Brugerpanelets svar afslører også, at mere end 80 procent erklærer sig enige i, at risikoen for fejl eller fejltolkning af data kan medføre, at uskyldige fejlagtigt bliver mistænkt for terrorisme eller kriminalitet, kun knap 12 procent er uenige. Risikoen for datafejl får Georg Apenes til at nikke genkendende.

– Det er værd at bemærke, at så mange

Sådan svarede paneldeltagerne:

Er dette OK?	Uacceptabelt/meget uacceptabelt	Acceptabelt/meget acceptabelt
Logning af data om SMS/telefon	79,2 %	18,8 %
Logning af data om færden på internettet	71,43 %	24,68 %
Kameraovervågning på offentlige steder	27,3 %	54,6 %
Hvem vil beskytte mine data godt nok?		
	I mindre grad/slet ikke	I høj grad/i nogen grad
Internetudbydere	45,6 %	36,4 %

Udvalgte tal:

79,2% finder det uacceptabelt eller meget uacceptabelt, at teleselskaber skal gemme data om sms'er og telefonsamtaler – mod 18,8%, som finder det acceptabelt eller helt acceptabelt.

55,8% er uenig eller helt uenig i, at overvågning af befolkningen er nødvendig for at afsløre mulige terroraktiviteter eller andre bestemte typer kriminalitet – mod 35%, som er enig eller helt enig i udsagnet.

41,56% har mindre eller ingen tro på, at efterforskningsmyndighederne vil behandle persondata på betryggende vis – mod 44,16%, som har nogen eller stor tro på dette.

af paneldeltagerne ser en fare i, at data-fejl eller fejltolkning af data vil betyde, at uskyldige fejlagtigt vil kunne blive mistænkt for terrorisme eller kriminalitet. Datatilsynet i Norge har længe advaret imod ukritisk brug af elektroniske beviser, da der ikke er særligt mange jurister, advokater og dommere med indsigt i feltet. Jeres undersøgelse tyder på, at der er god grund til bekymring, konstaterer han.

Stor andel af ubekymrede

Selvom de adspurgte PROSA-medlemmer er markant mere skeptiske end befolkningen som helhed, bider den norske direktør mærke i, at accepten af logning af trafikdata stadig er høj. En gruppe på lidt mere end en femtedel ser således ikke nogen problemer i registreringen.

– Det fortæller mig, at en del konsekvent ser ud til ikke at bekymre sig over, at deres daglige aktivitet logges, eller om sikkerheden for disse oplysninger er til-

strækkelig. Men dermed skal vi ikke alle være nødt til at leve med den samme daglige utryghed om, hvorvidt personoplysninger kommer på afveje, eller der foretages overgreb mod privatlivets fred, konkluderer Georg Apenes.

Den norske dataekspert advarer mod en overdreven tiltro til, at misbrug af data ikke vil forekomme. Der vil altid være en usikkerhed:

– I en liberal retsstat er personbeskyttelse ikke et mål i sig selv, men et middel til at fastholde og styrke tilliden mellem individ og samfund. De gigantiske data-miner, der eventuelt skal bygges op, og hvor forudsætningsvis kun politiet skal kunne komme ind og kigge, vil aldrig kunne gøres 100 procent sikre. Ulovlig udlevering vil forekomme. Derudover vil mange offentlige og private virksomheder ønske adgang og øge presset for at tilegne sig lovlig tilgang til dataene, når de først er gemt, siger han.

• Bliv medlem af brugerpanelet og få din mening i Prosabladet

Hver måned udfordrer vi din faglighed og dine holdninger i en række spørgsmål. Tilmeld dig brugerpanelet og brug 10 minutter om måneden på at fortælle os din mening. Så bringer vi dine egne historier i Prosabladet og i udvidet form på Prosa.dk.

Næste måneds spørgsmål sætter blandt andet fokus på, om du har internationale karrieredrømme, dit syn på globalisering og i hvor høj grad, du selv har en international hverdag.

Tilmeld dig brugerpanelet her:
prosa.dk/link/35

Og find detaljerede resultater fra tidligere spørgsmål til brugerpanelet her:
[Prosa.dk/prosabladet/links](https://prosa.dk/prosabladet/links)

Firebug er forbavsende nem at arbejde sammen med.

Tania Andersen, journalist.

Webudvikling med Firebug

Firebug er en gratis open source-plugin, som forvandler Firefox til et smart web-udviklingsværktøj.

Af Tania Andersen, journalist, prosabladet@prosa.dk

Firebug er en plugin til Firefox, som kan en masse med webudvikling. Styrken ved Firebug er, at man kan eksperimentere med eksisterende websider, mens siden vises i browseren. Den dækker alle de områder, som webfolket bruger til at skabe websider med i vore dage: redigering og aflusning af HTML-kode, CSS-stylesheets, Javascript og Ajax. Den kan tilmed profilere loading-tider, scripts og overvåge Ajax-kommunikation.

Plugin'en er skrevet af Joe Hewitt, som er én af de oprindelige Firefox-udviklere. Firebug er forbavsende nem at arbejde sammen med. Dens styrke ligger, når man skal arbejde på et udkast eller skal i gang med at omdesigne et eksisterende website. Profilering er en tredje anvendelse.

Med Firebug kan man kigge websider efter i sømmene, mens man browser. I de gode gamle dage kunne man aflure hemmelighederne bag en webside ved at tage et kig på HTML-koden, men Ajax og andre Javascript-teknologier manipulerer i vore dage ofte med dokumentet på en måde, som gør det svært at regne ud, hvad der foregår bag scenen. Her kan Firebug vise, hvad der sker med HTML-koden, imens Javascriptet kører.

Fanebladet HTML viser koden bag siden grupperet i overskuelige elementer med tilhørende HTML-kode.

I gang med Firebug

Firebug 1.05 installeres i Firefox ved at besøge plugin'ens hjemmeside på adressen <http://getfirebug.com>. Det skal lige nævnes, at Firebug endnu ikke virker med beta-versionerne af den kommende Firefox 3. Genstart browseren og start Firebug via menuen Funktioner > Firebug > Open Firebug. Firebug skal man også aktivere, og det gør man ved at vælge "Enable Firefox" i menuen eller panelet, som dukker op nederst i browseren. Panelet kan åbnes og lukkes ved at klikke på det grønne ikon med vinklen, til højre

i Firefox' statuslinje. Man kan også åbne Firebug i et selvstændigt vindue ved at klikke på knappen med pil op, øverst til højre i panelet.

Firebug består af seks faneblade i et panel, som kan gøres større eller mindre ved at hive i toppen. De seks faneblade er Console, som er en Javascript- og Ajax-konsol, hvorman kan eksperimentere med Javascript og se HTTP-overførsler, som udføres med Ajax. Fanebladet HTML gør det muligt at se sammenhæng mellem elementer på siden og kildekoden. Med fanebladet CSS kan man redigere CSS-ark,

og Script-fanebladet giver mulighed for at debugge Javascript. DOM-fanebladet viser det aktuelle dokument-objekt, og det sidste faneblad, Net, giver mulighed for at profilere den tid, det tager at downloade et element fra serveren.

HTML

Fanebladet HTML viser koden bag siden. Når man klikker på knappen Inspect øverst til venstre i panelet, kan man klikke på elementer på siden og få vist den tilhørende HTML-kode. Når man klikker på HTML-elementer i panelet opmærkes elementet på websiden med blå farve, mens marginerne markeres med gul farve. Ved at klikke på koden kan man redigere i HTML-koden, og billeder vises som "frimærker", når man holder musen over.

Panelet til højre viser en række egenskaber, som er knyttet til det valgte HTML-element. Under fanebladet CSS kan man se netop de css-regler, som påvirker, det valgte element, med link til de stylesheets, de er defineret i. Det er meget praktisk, hvis siden benytter mange eksterne stylesheets. Ved at vælge "Show computed styles" i Options-menuen kan man se alle de CSS-elementer, der styrer sidens udseende.

Fanebladet Layout viser box-modellen for det valgte element. Man kan redigere i størrelse og margin og se resultatet med det samme. En rigtig smart funktion er, at når man holder musen over boksen, viser en lineal langs kanten, som angiver, hvor elementet er afsat fra.

Det sidste faneblad i højre panel viser den del af dokumentobjekt-modellen (DOM), som er knyttet til det valgte element, herunder Javascript-funktioner og variabler. Når man holder musen over en funktion i højre kolonne, virker funktionen som et hyperlink, der åbner den script-fil, som funktionen er defineret i.

CSS

Fanebladet CSS viser de css-stylesheets, som er knyttet til dokumentet. I menuen

Via fem overskuelige faneblade: HTML, CSS, Script, DOM, NET tilbyder Firebug et komplet web-udviklingsværktøj integreret gennem Firefox' velkendte brugergrænseflade.

øverst kan man vælge mellem de forskellige stylesheets, som siden benytter. Man kan redigere i stylesheet'et ved at klikke på elementerne, og der er intelligent kodehjælp til attributterne. Man kan også tilføje nye elementer ved at højreklikke og vælge "New property" fra kontekst-menuen.

Script

Under fanebladet Script kan man afluse Javascripts. [dump3.png] Man kan indsætte breakpoints, lige som i et gængs programmeringsværktøj, og når man genindlæser siden, stopper udførelsen ved breakpointet. I panelet til højre kan man tilføje variabler og udtryk til en Watch-liste, hvor man kan se værdien, når scriptet stopper ved breakpointet. Man kan fortsætte scriptet ved at klikke på breakpointet, der nu har fået en lille gul pil oven på.

DOM

Dette faneblad viser alle elementerne i dokumentobjekt-modellen. Som med HTML-panelet vises alle Javascript-vari-

bler og funktioner, og når man klikker på funktionerne vises scriptet, hvor funktionen er defineret i.

Net

Her kan man se, hvor lang tid det tager at loade de forskellige elementer i browseren. Det kan bruges, hvis man oplever, at en side hænger, eller nogle elementer ikke dukker op.

⋮ Vil du vide mere?

På [Firebugs hjemmeside](http://www.getfirebug.com), www.getfirebug.com, er der video-klip og screencasts, som viser flere anvendelser af Firebug.

Der er endnu mere web-hjælp at hente i udvidelserne Web Developer, som kan vise informationer om websiden og Tamper Data, som kan afluse kommunikationen med webserveren – men dem skriver vi om en anden gang.

Open source som kunst

På udstillingen Radical Software kan man opleve kunstnerens syn på open source

Den gule tekst i baggrunden er en udskrift af databasen fra den første online opslagstavle fra 1975. Foto: Anders Sune Berg

Af Pia Bertelsen, journalist, pib@prosa.dk

For it-folk handler open source om softwarelicenser, som giver brugeren lov til at få adgang til kildekoden, ændre i koden, lave en ny version og videregive den nye version til andre. På udstillingsstedet Den Frie i København har man kunnet opleve kunstnerens tilgang til open source, som mere er en kritik af intellektuelle rettigheder og ejendomsret. Ifølge kuratoren på udstillingen, Katarina Stenbeck, er open source-begrebet blevet vendt på hovedet i udstillingen. Open source-kulturen handler om de initiativer, som vil ændre

på forestillingerne om intellektuelle rettigheder, ejendomsretten, samarbejde og udveksling.

Digital opslagstavle

Bassist søger sanger. Kortmakker efterlyses. Og den første netpersonlighed, Benway, skrev sine digte på opslagstavlen. Det er nogle af de ting, man kan læse på den gule udskrift fra det første offentligt tilgængelige online opslagstavle-system fra 1973. Det hed Community Memory og blev lavet i 1973. Man

var interesseret i at vide, hvordan ville folk reagere på at udveksle information via en computer. Dengang havde kun få mennesker adgang til en computer. Netværksterminalerne var placeret i en pladebutik i Berkeley og i et bibliotek, så mange havde adgang til det, mens selve systemet kørte på en computer i San Francisco. Man ville skabe et netværk, så folk fra forskellige kulturer kunne blive knyttet sammen. Men systemet udviklede sig hurtigt til at tilbyde sociale netværk, som man kender fra internetfora.

: Anmeldelser

Politiken, Kirstine Kern, 3 hjerter

Det er alt sammen super interessant og spændende, men som udstilling fungerer det ikke. Rent visuelt består 'Radical Software' hovedsagelig af en masse utydelige fotokopier på farvet papir, som det ville være umuligt at læse sig igennem inden for udstillingens åbningstid.

Når dertil kommer de mange videoer vil tre udstillingsbesøg være i underkanten. Og selvom det rumlige, lavmælte udstillingsdesign, med enkelte farvede foldevægge og små projektioner, fremtræder flot, virker det nok ikke særligt indbydende på den generelle udstillingsgæst – snarere eksklusivt. Det er meget paradoksalt, at en udstilling, som netop søger at kortlægge informationernes frie flow, er så hermetisk.

Information: Mads Damsbo

Når en udstilling som Radical Software alligevel er en drøj affære at komme igennem, så skyldes det altså snarere formen end indholdet, som er et spændende kapitel af virkeligheden, der angår os alle.

Som helhed betragtet er Radical Software en prisværdigt idealistisk, men ualmindeligt læsetung og usanselig oplevelse. Det er en udstilling, der formentlig ville have levet et nok så lykkeligt og længere liv som bog eller film.

Du kunne efterlade beskeder og tilføje et nøgleord. Så kunne andre finde din besked via nøgleordet.

Åben ejendom

Ejendomsretten kan være vanskelig – især når Gud bliver ejer. Den tidligere folksanger Luis Gottlieb erklærede i 1967, at hans ranch Morning Star i det nordlige Californien var åben ejendom, og kort efter blev stedet til et kollektiv. Men da myndighederne forsøgte at rydde stedet, svarede Luis Gottlieb igen med at tildele Gud skødet på ejendommen. Så begyndte en retssag, som er baggrund for kunstnerne Lewison og McGonigles performancestykke. Retssagen handler om, hvorvidt man kan tage for givet, at Gud har en fysisk eksistens? Og om retten har juridisk ret til at afgøre, om Gud er den retmæssige ejer af ejendommen, hvis Gud ikke kan møde op i retten og

fremføre sin sag? Retssagen Folket mod Luis Gottlieb bliver derfor en balancegang mellem juridiske absurditeter og alt det, som falder uden for loven.

Kopibutikken

Den danske kunstnergruppe SUPERFLEX udfordrer den intellektuelle ejendomsret. De har udstillet en COPYSHOP, en butik, der sælger varer, som er forbedringer eller videreudviklinger af andres produkter. På den måde deltager kunstgruppen i diskussionen om, hvordan værdi bliver forvaltet på markedet. Ud over at være en butik er det også et samlingssted for folk, som kæmper mod den intellektuelle ejendomsret og begrænsninger. I 2005 lavede kunstgruppen sammen med studerende på It-universitetet i København en open source-øl – vores øl version 0.1. Alle kan frit anvende opskriften til at brygge al det øl, som de ønsker.

” Der går en fin kridtstreg mellem privatlivets fred og det at yde en service, som bringer folk sammen i et fællesskab.

Charline Li, fra analyseinstituttet Forrester Research

Bog om Facebook

Programmør Karel M. Baloun blev ansat som den syvende medarbejder hos Facebook. Han holdt et år og har nu skrevet bogen ”Inside Facebook”.

Af: Karsten Bengtsson, journalist,
prosabladet@prosa.dk

I maj 2005 fik programmøren Karel M. Baloun en e-mail via LinkedIn. Det er som bekendt et netværk for professionelle mennesker, som gerne vil netværke med andre professionelle mennesker. Lidt finere end for eksempel Facebook. I e-mailen blev Baloun spurgt, om han kunne tænke sig at arbejde for noget, der hed thefacebook.com. Baloun havde tidligere arbejdet som programmør for et andet online-foretagende, der hed LookSmart.com, og flere havde bemærket hans talent for at skrive koder. Efter et kort møde på restauranten Naan 'N' Curry i Berkeley med stifteren af Facebook, ”Zuck”, blev Baloun ansat. Han blev medarbejder nummer syv.

Allerede da Baloun blev ansat, havde den sociale netværksside mere end fire millioner besøgende om måneden og en mia. ”pageviews”. Og der var mindre end 10 ansatte. Det var den interne joke på Facebook, at man var den virksomhed i hele verden, der havde det færrest antal ansatte programmører i forhold til pageviews.

På taget

Da Facebook åbnede dets netværk til også at dække andre universiteter, og senere alle andre brugere, flyttede man til Silicon Valley – nærmere bestemt på Emerson Street oven over en kinesisk restaurant. Der var kun fire kontorer og ikke mere end dobbelt så mange stole. Når facebookstifteren ”Zuck” kom på arbejde,

var de fleste stole optaget, men det gjorde ikke så meget. Han lagde sig så blot på gulvtæppet med sin lille, hvide bærbare Mac-computer og begyndte at skrive koder. Chefen var selv programmør.

Der var ingen faste telefonforbindelser – alle brugte deres mobiltelefon. Men det meste af den interne kommunikation i firmaet blev klaret ved hjælp af IM. Der var kun en sofa, og den blev mest brugt om natten, når nogle af de ansatte blev hængende og spillede games på Xbox-konsollen.

Det eneste sted, hvor man kunne finde lidt fred og ro, var oppe på taget, hvor man kunne komme ud gennem et lille, smalt vindue. Her var et par klapstole, vejret var godt og mobiltelefon-forholdene fine, hvorfor flere ansatte, inklusive ”Zuck”, brugte det meste af deres arbejdstid her, og var som følge heraf altid solbrændte.

”Zuck” havde ingen interesse i materielle ting. Han sov på gulvet i sit hjem og kom altid på arbejde iført badesandaler af mærket Adidas. Han havde ofte den samme T-shirt på med påskriften Apollo foran og tallet ”1” på bagsiden. Han havde et visitkort, hvor teksten lød: Mark Zuckerberg - jeg er din CHEF - skiderik”.

Et nødvendigt onde

Baloun oplevede arbejdsmiljøet som noget mærkeligt. Han var den eneste over 20 år og den eneste, som havde børn – og han kunne derfor ikke sidde i sofaen i firmaet

og spille Xbox hele natten. Han havde en familie, ET LIV, som en af de eneste i et firma, der mere end noget andet er forbundet med netop at være social.

Det at være programmør hos Facebook var noget af en prøvelse, skriver Baloun. Der var ikke noget egentlig system, alle skrev deres egne opfindelser, og det var først da Facebook hyrede den teknologiske guru Jeff Rothchild (intern kaldet JRo), at der kom en smule orden i tingene. Det sker gennem et internt projekt, som naturligvis hedder ”facelift”.

”Zuck” skrev selv meget af det kode-arbejde, der skulle udføres, hvad enten han befandt sig liggende på gulvet eller siddende på en klapstol på taget i solskin. Han var ikke interesseret i penge eller al for mange annoncer på Facebooks sider. Selvfølgelig skulle der være annoncer, men det var kun et nødvendigt onde. Selvom en stor del af Facebooks økonomiske succes skyldes den omstændighed, at annoncørerne

kan fremvise deres reklamer i relation til de informationer, som brugerne selv har angivet i deres profil – så mener Baloun, at nogen må have bundet "Zuck" til en stol, da sådanne aftaler blev indgået. "Zuck" er beskrevet som et menneske, der elsker brugerne – mere end kommercielle interesser.

Balouns bog ligner mest et hæfte og skrevet i en påtaget, ungdommelig poppet tone, som man hurtigt bliver træt af. Men som en inside rapport af, hvordan det var at arbejde som programmør hos Facebook i opstartfasen, udfylder bogen en funktion.

Facebook taber ansigt

Annoncering på Facebooks sider tager i høj grad udgangspunkt i de personlige oplysninger, som brugerne selv har anført på deres profil-sider. Men over sommeren 07 fik Mark Zuckerberg og Co. en ny idé. Man udviklede et system, der gik under navnet Beacon, som opererede uden for Facebooks sider og – skulle det vise sig – på kanten af, hvad brugerne ville finde sig i. Beacon fungerede på den måde, at når en bruger købte ting online fra web-sider, der var tilsluttet Facebooks nye annonce-tiltag, blev disse oplysninger rundsendt til ens venner i det sociale netværk.

Dette betød i praksis, at hvis en bruger købte et sofaborde fra Overstock.com eller en

var bedre end den indirekte anbefaling af produkter fra venner, der har hinandens tillid.

Protester

Brugerne var imidlertid knap så begejstret. Dels fik mange deres julegaveindkøb til kæresten rundsendt til ... kæresten selv – og dels følte mange, at Beacon-programmet var en klar overtrædelse af privatlivets fred.

Facebook tog i starten kritikken rolig. Brugerne havde også gjort oprør, da man indførte de oprindelige "news-feeds", men disse havde siden udviklet sig til en af de mest populære features hos Facebook.

Men brugernes kritik klingede ikke af – tværtimod. Tusinder af Face-

books egne medlemmer skrev under på protester online, og presset mod Facebooks ledelse voksede dag for dag.

Sidst på året i 2007 skifter Facebooks ledelse endelig kurs – hårdt presset af medlemsprotester og dårlig omtale i pressen. Først tilbyder man medlemmerne, at de kan melde sig ud af Beacon og således ikke længere få deres online shopping-vaner rundsendt til Gud og hver mand.

Da dette ikke er nok, vender man bøtten og lancerer nu Beacon i en udgave, hvor medlemmer aktivt skal tilmelde sig annonce-systemet. Gør man intet – er man ude af Beacon.

Ifølge Charline Li fra analyseinstituttet Forrester Research blev resultatet af den sociale netværkssides face off med brugerne, at Facebook i den grad rent præmæssigt tabte ansigt.

– Der går en fin kridtstreg mellem privatlivets fred og det at yde en service, som bringer folk sammen i et fællesskab, siger Charline Li.

– I dette tilfælde gik Facebook for vidt og introducerede en udpræget Big Brother-feature på deres site.

"Inside Facebook. Life, Work and Visions of Greatness", af Karel M. Baloun, Trafford Publishing – kan bestilles hos Amazon.com. Pris \$ 14.50

biografbillet fra Fandango, så blev denne information prompte rundsendt til alle ens Facebook-venner. Annoncørerne elskede Beacon. Intet

Få en bank, der ved, hvad du taler om

Benyt dig af dine fordele som medlem af PROSA

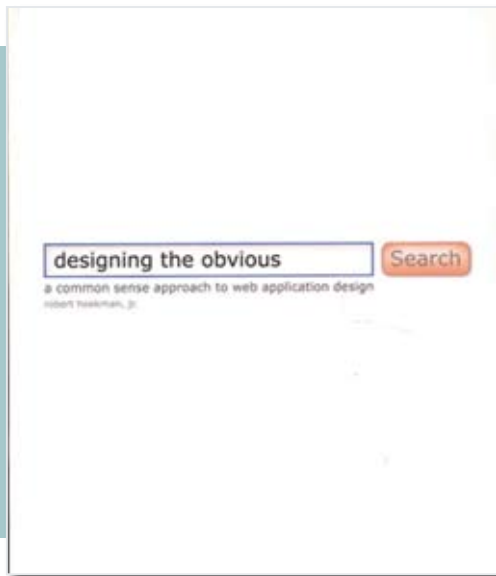
PROSA samarbejder med Lån & Spar Bank, derfor kan vi tilbyde dig ordentlige vilkår og attraktive priser på dine bankforretninger. Lån & Spar Bank har stor erfaring med at samarbejde med diverse faglige organisationer. I dag består bankens bestyrelse af 12 repræsentanter hvoraf hele 7 kommer fra faglige organisationer. De er med til at sikre, at der findes en bank, som ikke kun tænker på at skabe det størst mulige overskud til sine aktionærer. På den måde er Lån & Spar Bank din bank.

Lyder Lån & Spar Bank som noget for dig?

Læs mere på www.prosabank.dk eller ring på 3378 1974

Bøger med rabat til PROSA-medlemmer

FTU
 boghandel

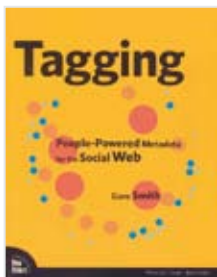
 Halmstadgade 6, 8200 Århus N
 Tlf.: 8610 0338 Fax: 8937 3555
 E-mail: ftu@ats.dk
 www.ftu.dk
 Få 20% rabat hos FTU boghandel

Designing the obvious – a common sense approach to web application design

Designing the Obvious explores the character traits of great Web applications and uses them as guiding principles of application design so the end result of every project instills customer satisfaction and loyalty. These principles include building only what's necessary, getting users up to speed quickly, preventing and handling errors, and designing for the activity. Designing the Obvious does not offer a one-size-fits-all development process—in fact, it lets you use whatever process you like. Instead, it offers practical advice about how to achieve the qualities of great Web-based applications and consistently and successfully reproduce them.

Robert Hoekman 255 sider
 ISBN: 032145345X
 Normalpris kr. 340,-

MÅNEDENS TILBUD
 Medlemspris kr. 238,-

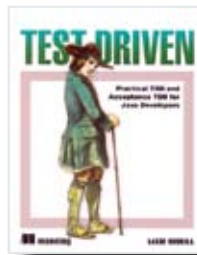
Spar 20 %

Tagging – People-Powered Metadata for the Social Web

Tagging is fast becoming one of the primary ways people organize and manage digital information. Tagging complements traditional organizational tools like folders and search on users desktops as well as on the web. These developments mean that tagging has broad implications for information management, information architecture and interface design.

Gene Smith 208 sider
 ISBN: 9780321529176
 Normalpris kr. 340,-

Medlemspris kr. 272,-

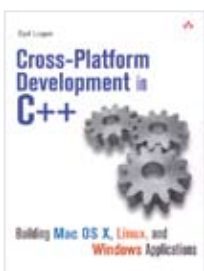
Test Driven – Practical TDD and Acceptance TDD for Java Developers

In test-driven development, you first write an executable test of what your application code must do. Only then do you write the code itself and, with the test spurring you on, improve your design. In acceptance test-driven development (ATDD), you use the same technique to implement product features, benefiting from iterative development, rapid feedback cycles, and better-defined requirements. TDD and its supporting tools and techniques lead to better software faster.

Lasse Koskela 513 sider
 ISBN: 9781932394856

Normalpris kr. 380,-

Medlemspris kr. 304,-

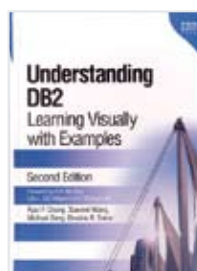
Cross-Platform Development in C++: Building Mac OS X, Linux, and Windows Applications

Cross-Platform Development in C++ is the definitive guide to developing portable C/C++ application code that will run natively on Windows, Macintosh, and Linux/Unix platforms without compromising functionality, usability, or quality. Long-time Mozilla and Netscape developer Syd Logan systematically addresses all the technical and management challenges associated with software portability from planning and design through coding, testing, and deployment.

Syd Logan 547 sider
 ISBN: 9780321246424

Normalpris kr. 419,-

Medlemspris kr. 335,-

Understanding DB2 – Learning Visually with Examples, 2ed

The Easy, Visual Way to Master IBM® DB2 for Linux®, UNIX®, and Windows®—Fully Updated for Version 9.5. IBM DB2 9 and DB2 9.5 provide breakthrough capabilities for providing Information on Demand, implementing Web services and Service Oriented Architecture, and streamlining information management. Understanding DB2: Learning Visually with Examples, Second Edition, is the easiest way to master the latest versions of DB2 and apply their full power to your business challenges.

Chong, Wang, Dang & Snow 1011 sider
 ISBN: 9780131580183

Normalpris kr. 511,-

Medlemspris kr. 408,-

Udvikling

Finanslov vil spare på it-uddannelserne

Regeringen fjerner 220 millioner kroner fra de erhvervsrettede videregående uddannelser.

Kommentar af Michael Tøttrup, faglig konsulent.

Datamatikeruddannelserne har brug for flere penge, så kvaliteten bliver bedre. Og der bliver råd til at få etableret den bachelor oven på datamatikerne, som it-branchen så længe har sukket efter.

Men regeringens finanslovsforslag lægger op til, at man fjerner et kvalitets- og institutionstilskud på 220 millioner kroner til de erhvervsrettede videregående uddannelser. Penge var ellers øremærkede til målrettede initiativer, der skulle forbedre kvaliteten på uddannelserne og

fastholde de studerende, så frafaldet ikke var så stort.

Flere unge på videregående it-uddannelser

Omprioriteringen af pengene rammer især Erhvervsakademierne, som skulle bruge midlerne til at sikre kvaliteten og en anstændig gennemførselsprocent på uddannelserne.

Finanslovsforslaget lægger også op til at alle uddannelsesinstitutioner bliver

pålagt en tvungen opsparing på 1 procent af 2008-budgetter. Det betyder, at der nu for alvor bliver smalhals på uddannelsesstederne.

Det sker samtidig med, at regeringen har et mål om, at andelen af unge, der skal have en videregående uddannelse, skal forøges til 50 procent. Det mener it-branchen også. Den har længe ønsket, at antallet af unge, der tager en videregående uddannelse indenfor it, øges markant.

Nu skal pengene i stedet bruges på at finansiere resultaterne fra trepartsforhandlingerne, der primært vedrører uddannelses- og efter-/videreuddannelses aktiviteter målrettet det offentlige arbejdsmarked.

Få det daglige koncentrat af it-nyheder fra Version2

IT FOR PROFESSIONELLE

I PROSA vil vi arbejde for, at der i finanslovsforhandlingerne sker en sikring af, at der bliver udbudt kvalitetsuddannelser inden for it-området, og at der er de nødvendige udviklingsmidler til at etablere nye it-uddannelser. Regeringen har tidligere haft som et prioriteret mål, at der bliver uddannet flere professionelle it-folk på højt niveau. Et mål PROSA er enig med regeringen i, vi vil derfor gøre, hvad vi kan, for at dette mål bliver fastholdt, og at der er de nødvendige midler til at nå dette mål.

Spørg a-kassen

v/ Anne Grethe Hansen
– leder af a-kassen
agh@prosa.dk

Orientering

Kære A-kasse.

? Jeg er startet i et nyt job den 1.3.08. Mit problem er, at jeg ikke kan afmelde mig på "Min Side". Den eneste mulighed jeg har er at tilmelde mig, men – heldigvis – det er ikke det, som jeg har brug for.

Hvad gør jeg?

Med venlig hilsen
Søren.

Kære Søren

! Du skal henvende dig til dit lokale jobcenter (jobcentret i din kommune) og bede dem hjælpe dig. Du kan henvende dig telefonisk, personligt eller pr. e-mail.

Jobcentret kan afmelde dig manuelt. Vi anbefaler, at du får en kvittering fra jobcentret på, at du er afmeldt.

Med venlig hilsen
A-Kassen

Flere af vores ledige medlemmer har haft oplevelser med, at forskellige funktioner på jobnet (Min Side) ikke har virket – for eksempel "bekræft jobsøgning". Medlemmerne har forsøgt at kontakte jobnet-supporten uden held, idet telefon-supporten nærmest er brudt sammen. En del har sendt e-mail, men svartiderne har været meget lange.

A-kassens råd er som i svaret ovenfor, at man kontakter sit jobcenter, således at jobcentret kan sørge for, at man står korrekt registreret. Denne handling er man nødt til at foretage, indtil systemet fungerer on-line.

Med venlig hilsen
A-kassen

Ny aftale om supplerende dagpenge

Regeringen har netop indgået en aftale, der indebærer, at ledige kun kan modtage supplerede dagpenge i 30 uger inden for 104 uger.

Det er en ændring af reglen, der tidligere gav mulighed for at få supplerende dagpenge i 52 uger inden for 70 uger.

Om der kommer en overgangsbestemmelse for de medlemmer, som allerede er på supplerende dagpenge, vides ikke i skrivende stund, men vi vil tage kontakt til de berørte medlemmer, når bekendtgørelsen om ændringen sendes ud, og vi ved mere konkret om ændringen.

Indenfor it-faget har vi heldigvis ikke mange medlemmer, der er på supplerende dagpenge, men vi har stor sympati med de brancher, hvor ordningen er meget udbredt. Ændringerne i supplerende dagpenge vil få direkte betydning på områder som for eksempel: Rengøring, butik, pleje- og ældresektoren, undervisningssektoren samt restaurationsområdet agh

Søg mindst fire job om ugen

Arbejdsministeren stiller nye krav til alle ledige.

Kommentar af Anne Grethe Hansen, leder af a-kassen. agh@prosa.dk

"Såfremt den ledige har søgt mindst fire stillinger per uge, har pågældende dokumenteret en tilstrækkelig aktiv jobsøgning og opfylder dermed denne del af kravet om at stå til rådighed". – Sådan skriver arbejdsdirektoratet til a-kassen.

"Direktoratet vil fremadrettet tage udgangspunkt i ovenstående krav til jobsøgningen, når jobsøgningsaktiviteten vurderes i forbindelse med tilsyn" hedder det videre i brevet.

Sagt med andre ord betyder det, at alle ledige fremover skal søge mindst fire job om ugen, og at vi i a-kassen skal kontrollere, at det bliver gjort.

Vi har altid vurderet vores medlemmers jobsøgning, og vi har sat kvalitet i høj kurs. Nu skal vi i stedet sætte kvantitet øverst i vores vurdering. Vi skal som de første beklage denne stramning. Vi er absolut ikke glade for budskabet, som vi mener er en klar overfortolkning af reglerne. Vores ledige medlemmer har altid søgt de relevante og realistiske job, der har været at søge. Det har vi aldrig været i tvivl om. Det, vi kan frygte, er at den enkelte ledige – for at nå mindst fire job om ugen, vil bruge tid og hjerteblod på ansøgninger som måske ikke er realistiske og relevante. Derfor har vi også stillet spørgsmålstejn ved ministerens udmelding, og dens lovlighed, gennem vores brancheorganisation.

Men indtil videre skal vi klart gøre opmærksom på, at det er reglen, og at vi naturligvis arbejder efter den.

Alle ledige indkaldes til rådighedssamtaler cirka hver tredje måned, og her vil jobsøgningen blive vurderet. Så vær meget omhyggelig med at notere, når du søger job, så du ikke kommer i klemme. Hvis du af en eller anden grund ikke ser dig i stand til at søge mindst fire job om ugen, er det vigtigt, at du kontakter os, så vi kan få en snak om årsagen til dette.

Aktiviteter

Forår i Berlin - studietur for it-folk

It-faglighed og politik, networking, sejltur, god mad og drikke, verdens første computer, rumskib i storbyen og meget mere.

Tag med PROSA til en af Europas mest spændende storbyer. Vi skal besøge et havareret rumskib fra fremtiden, tale med et antal af spændende mennesker, gå os trætte i et gigantisk teknisk museum, sejle Berlin tynd, høre om Tysklands logningsbekendtgørelse Stasi 2.0, om Freifunk og meshnetværk, om Chaos Computer Club og besøge en butik, der kun handler med open source....

Vi skal bla. besøge c-base, der er vært for Wireless Community Weekend 2008. Vi kan derfor mødes med wireless-eksperter og -interesserede fra hele Europa.

Tidspunkt:

2. - 5. maj

Læs mere og tilmeld dig på:

www.prosa.dk/berlin

Robotnetværk

Tirsdag den 8. april mødes vi igen i robotnetværket. Det er sjovt, lærerigt og hyggeligt – vi bruger både LEGO MINDSTORMS og diverse chips, motorer, lysdioder og larvefødder etc.

Kom og deltag i det inspirerende miljø for robotbyggere. Nye kan sagtens være med – også hvis du blot ønsker at kigge på. Fremover vil vi mødes hver anden uge skiftende mellem onsdage og tirsdage. Der vil selvfølgelig være lidt mad og drikke undervejs.

TID:

Onsdag den 26. marts og tirsdag den 8. april

STED:

PROSA-kælderen, Ahlefeldtsgade 16, 1359 KBH K

TILMELDING:

www.prosa.dk/kursus

PROSA/VEST: Debat, øl og chokolade

Kom til en spændende debataften, hvor vi lader op til urafstemningen med en duel på argumenter, et aktivt publikum og indlagte smagsprøver. Hanne Lykke, faglig sekretær for PROSA/VEST, og PROSAs næstformand, Jax Hansen, lægger op til debat om PROSAs fremtid.

Til mødet vil der være noget for enhver smag – vi vil få kyndig indføring i øllets og chokoladens glæder, samtidig har vi sørget for, at der selvfølgelig også kan smages på varerne. Vi ses til en spændende og hyggelig aften.

Dato: Onsdag den 16. april

Tid: Kl. 17-20.30

Sted: PROSA, Møllegade 9-13, 8000 Århus C

Tilmelding: www.prosa.dk/kursus

Kurser og foredrag

Aktiviteter

Dato	Arrangement	Beskrivelse	Sted
25/3	LINQ - Language Integrated Query i .NET / Visual Studio Orcas	I den kommende udgave af C#, VB.NET og .NET-frameworket finder man en af de mest interessante nyskabelser, vi har set inden for programmerings-sprog de senere år	København
25/3	Foredrag om Varnish	Ny-udviklet HTTP-accelerator - en server-side-cache (ofte kaldet en reverse proxy)	Aalborg
26/3	Workflow med Office 2007 og SharePoint 2007 - Skive	Her får du et indblik i , hvordan man med Office 2007 og SharePoint 2007 kan lave workflow i din organisation.	Skive
26/3	Besøg på TDC	Oplev et telehus indefra	København
27/3	PROSA/SENIOR: Byvandring med Allan Mylius Thomsen	En berusende odysse gennem Københavns værtshushistorie	København
27/3	Virksomhedsbesøg på Danfoss IT	Virksomhedsbesøg på Danfoss IT.	Nordborg
28/3	ITU: Effektiv kommunikation og formidling	Kun for ITU-studerende	København
29/3	Google Analytics	Lær at bruge Google Analytics fra A til Z med de nye muligheder i den nye udgave.	København
1/4	Windows Server 2008	Introduktion til nyhederne i Windows Server 2008	Sønderborg
1/4	Flash seminar	Seminaret henvender sig til alle, der vil vide endnu mere om Flash	Aalborg
2/4	.NET under overfladen	Dette tekniske foredrag bliver præsenteret af Brian Rasmussen, som er Senior Developer i Software Research Group hos SimCorp.	København
2/4	Flash seminar	Se 1/4	Kolding
3/4	Foredrag om Varnish	Ny-udviklet HTTP-accelerator - en server-side-cache (ofte kaldet en reverse proxy)	Århus
7/4	Jobklub ØST	Jobsøgning kan være et ensomt job. Hvis du har behov for at udveksle erfaringer med andre ledige medlemmer, er Jobklub Øst helt sikkert noget for dig.	København
8/4	Open XML for udvikleren	Vi ser på opbygning og struktur, klasser og biblioteker i .net og meget mere.	København
8/4	Lønforhandling for it-kvinder	Forhandling er en professionel samtale, og når man får et overblik over, hvordan tingene hænger sammen, bliver det meget lettere at gennemføre selve mødet inde ved bordet.	Århus
8/4	Besøg hos RoboCluster	Robotterne kommer	Odense
10/4	Stress på arbejdspladsen. Forebyggelse og håndtering.	Arbejdspsykolog Eva Borgen Paulsen fortæller om arbejdskrav og belastningsformer i det moderne it-arbejde.	Sønderborg
10/4	Restful web	Hvad er ReST (Representational State Transfer) - og hvad er en ReSTful service?	Aalborg
15/4	Bliv bedre til at forhandle løn. Tips og tricks.	Minikursus om individuel lønforhandling.	Herning
15/4	Restful web	Se 10/4	Århus
21/4	Jobklub ØST	Se 7/4	København
22/4	Restful web	Se 10/4	Kolding
24/4	Bliv bedre til at forhandle løn. Tips og tricks.	Brug opsvinget til at få mere i løn. Minikursus om individuel lønforhandling.	Esbjerg

Læs mere og tilmeld dig på www.prosa.dk/kursus.

Aktiviteter

Arbejdsmarkedets regler for begyndere

Funktionærlov, arbejdsmiljø, 6. ferieuge... Der er nok af begreber, der kan forvirre en stakkels ansat. Men på PROSAs faglige grundkurser lærer du at bruge reglerne aktivt til fordel for både dig og dine kolleger. Du lærer om lovgivningen, om aftaler mellem arbejdsgiver og arbejdstager, om retspraksis og forhandlingsteknik. Desuden træffer du andre medlemmer, der har den samme faglige og fagpolitiske interesse som dig.

Kursusrækken starter forfra i foråret 2008, og kurserne er åbne for alle medlemmer. Hvad enten du er tillidsrepræsentant, bestyrelsesmedlem, PROSA-aktivist eller bare nysgerrig, er der noget at hente for dig!

Du kan læse mere på

www.prosa.dk/kursus/faglige, eller du kan ringe til Erik Klausen (ekl@prosa.dk) på tlf. 8730 1412 / 2778 5430

TID:

Næste kursus afholdes
24.-26. april 2008

STED:

Hornstrupcentret, Vejle

MERE INFO:

www.prosa.dk/kursus/faglige

Op af sofaen

Hvor mange foreninger kender du, hvor der skal mere end 75 procent til for at ændre vedtægterne? Sikkert ikke mange – men PROSA er i dag sådan en forening.

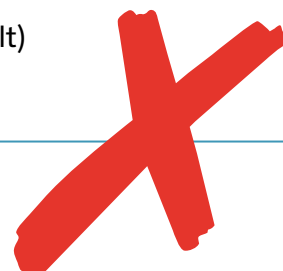
Det betyder, at bare 20 procent af deltagerne på en delegeretforsamling kan blokere for udviklingen. Og det i en forening, som repræsenterer et fag, hvor udviklingen går virkeligt hurtigt – både i selve faget og på vores arbejdsmarked.

Dette kan du ved urafstemningen i maj være med til at ændre med almindeligt flertal.

Derfor vil vi opfordre dig til at følge debatten og selvfølgelig afgive din stemme.

Følg med på vores kampagnesite via prosa.dk/oest

PROSA/ØST (privatansatte øst for Storebælt)
PROSA/VEST (privatansatte vest for Storebælt)
PROSA/STUD (it-studerende)

Cafe Øst:

Debatmøde og ølsmagning

Er du til ja eller nej, Weissbier eller vildgæret, eller måske bare til en pilsner? Kom til dette dobbeltarrangement, hvor du både bliver klogere på PROSAs urafstemning og på de forskellige smagsvarianter i øllets verden.

Henrik Kroos fra PROSA/ØST og PROSAs næstformand, Jax Hansen, lægger op til debat om PROSAs fremtid, mens webmaster og øl-fortæller Palle Holst står for forfriskningerne. Og så er der både prøvesmagning og prøveafstemning, med garanti for en lærerig aften.

Dato: Torsdag 10. april

Tid: Kl. 17-20:30

Sted: PROSA-kælderen, Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh K

Tilmelding: www.prosa.dk/kursus

Flash-seminar i Aalborg 01.04
og i Kolding 02.04. kl. 17-21

Flash er genialt til at sætte liv og spræl i grafiske elementer til web

På seminaret gennemgår Nikolaj Palm-skov de mange spændende aspekter af programmet såsom:

- Programmets interface, værktøjer og relevante arbejdsmetoder
- Animationsteknikker
- Animation af billeder og tekst
- Animering og produktion af ban- nere
- Dynamisk bannerproduktion styret af XML
- Integration og visning af videoinhold med Flash
- Actionscript
- Integration af XML
- Integration af eksterne data

Foredrag i Århus
03.04. kl. 17-21

På med pingvin T-shirten... - Der er foredrag med PHK

Foredrag om Varnish

Poul-Henning Kamp fortæller om Varnish – en ny-udviklet HTTP-accelerator – en server-side-cache (ofte kaldet en reverse proxy).

Århus 08.04. kl. 17-21

Lønforhandling for it-kvinder

Journalist Solveig Schmidt har arbejdet som forhandler i over 10 år og er forfatter til bogen "Lønforhandling for kvinder". Hun vil afdække forhandlingens mysterier og give deltagerne konkrete og

praktiske redskaber, som gør dem i stand til selv at forberede og gennemføre en lønforhandling.

Aalborg 10.04,
Århus 15.04 og
Kolding 22.04. kl 17-21

Restful web

Hør Kim Dalsgaard give svar på spørgsmålet 'Hvad er ReST (Representational State Transfer) – og hvad er en ReSTful service?', og samtidig prøve at vise, hvorfor det bliver en vigtig del i den moderne software-designers værktøjskasse.

PROSA byder på lidt mad, drikke og snolder til foredragene.

Tilmelding på www.prosa.dk/kursus

Forbundet af It-professionelle

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og mailadresser:

København
Hovedkontor og a-kasse
Ahlefeldtsgade 16,
1359 Kbh. K.
Kontortid: kl. 9-15,
mandag dog kl. 10-15
Tlf.: 3336 4141
Fax: 3391 9044
E-mail:
medlemsreg@prosa.dk
akasse-kbh@prosa.dk
formand@prosa.dk
faglig-kbh@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
Formand
Direkte: 3336 4767
Privat: 4556 6665
Mobil: 2819 8497
E-mail: pus@prosa.dk

Erik Swiatek
Næstformand
Direkte: 3336 4123
Mobil: 2760 1175
E-mail: ers@prosa.dk

Århus
Møllegade 9-13,
8000 Århus C.
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 3336 4141
Fax: 8730 1415
A-kassen tlf.: 8730 1401
E-mail:
faglig-arh@prosa.dk

Steen Andersen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4121
Mobil: 2888 1242
E-mail: san@prosa.dk

Eva Birch Christensen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4128
Privat: 3585 8220
Mobil: 2888 1251
E-mail: ebc@prosa.dk

Odense
Overgade 54,
5000 Odense C.
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 3336 4141
Fax: 6617 7911
E-mail:
faglig-ode@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Faglig sekretær
Direkte: 8730 1405
Privat: 8641 5494
Mobil: 2888 1247
E-mail: hlj@prosa.dk

Erik Dahl Klausen
Faglig sekretær
Direkte: 8730 1412
Privat: 8699 0056
Mobil: 2778 5430
E-mail: ekl@prosa.dk

Aalborg
Steen Blichersgade 10,
9000 Aalborg.
Kontortid: Sidste torsdag
i hver måned kl. 13-18
Tlf.: 3336 4141
Fax: 9816 4730

Carsten Larsen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4198
Privat: 6591 3134
Mobil: 2962 0295
E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
Faglig sekretær
Direkte: 3336 4127
Privat: 3391 4649
E-mail: mos@prosa.dk

PROSA/CSC
Sekretær: Peter Gulstad
Retortvej 6-8, 2500 Valby
Tlf.: 3614 4000

PROSA/SAS
Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4121

PROSA/STUD
Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 3336 4273

PROSA/VEST
Møllegade 9-13
8000 Århus C
Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4127

Virtualisering på den fede og gratis måde

Virtualbox er open source-software, som gør det til en leg helt risikofrit at afprøve mange forskellige operativsystemer på din pc.

Af Kurt Westh Nielsen, redaktør, kwn@prosa.dk

Virtualisering har efterhånden en lidt rusten klang i mine ører. Gennem de sidste to - tre år er virtualisering blevet udskreget til at blive kæmpestort og nærmest uundgåeligt i bestræbelserne på at presse de allersidste ressourcer ud af alverdens it-hardware. Men det er nu et smart koncept. For jeg har opdaget et lækkert stykke virtualiseringssoftware af tysk herkomst. Det giver mig nogle helt nye muligheder for at afprøve diverse operativsystemer og nye applikationer uden at skulle lave neglebiddende indgreb i harddiskens partitioner og krydse fingre for, at min harddiskstruktur overlever nervepirrende installationer af multi-boot-systemer, som lader mig skifte mellem Windows i ny og gammel version samt diverse Linux-distributioner.

Min egen virtuelle sandkasse

Yndlingsvirtualiseringssoftwaren hedder ikke VMware, men derimod Virtualbox. Der er tale om et gratis og open source-baseret produkt fra det tyske firma Innotek, som for nylig blev opkøbt af Sun Microsystems. Det er et rart lille program, som i den netop opdaterede udgave gør det temmelig let at installere virtuelle operativsystemer. Og så findes Virtualbox til en lang række operativsystemer, så jeg kan afvikle Linux under Windows og Solaris eller omvendt.

Det er nærmest nostalgisk at finde en gammel Windows 98 cd og få min

En halv snes operativsystemer er kun et klik væk med den vakse tyske virtualiseringssoftware Virtualbox.

Windows XP til at afvikle den klassiske Windows-udgave. Og en ægte virtual DOS-boks med en russisk klon af Norton Commander bekræfter, at det faktisk gik rigtig hurtigt med eksempelvis at kopiere filer i gamle dage.

Men rigtig behagelig er Virtualbox,

når jeg skal prøve det utal af Linux-distributioner, der efterhånden er dukket op. Den nyeste udgave af Ubuntu forfremmede jeg fra et virtuelt liv på min desktop pc til en reel installation på min bærbare.

Kender du Muppy

Blandt de mere spøjse Linux-distributioner, som jeg har afprøvet under Virtualbox' vinger, er den lille kompakte Linux-distribution Muppy. Muppy er kodenavnet for minisys-Linux, der som navnet antyder, ikke kræver noget særligt af hardwaren. I modsætning til Ubuntu, som med sin desktopmanager nærmest stiller hardwarekraw i Windowsklassen, er Muppy simpelthen flyvende. Også i den virtualiserede udgave er Muppy hurtig til at boote og nærmest lamslående hurtig på en moderne pc. Indrømmet, brugergrænsefladen er ikke superlækker, men som kombineret Firefox-webbrowser og Openoffice-superskrivemaskine er den et oplagt valg til den lidt ældre og førtidspensionerede pc, som kan få sit andet liv. Kender du andre oplagte kandidater til en tur i virtualiseringsboksen, så skriv gerne en mail.

Link:

Download af Virtualbox via:

<http://www.virtualbox.org/>

Download af Muppy

<http://dotpups.de/Minisys-Linux/>

[Minisys-Linux-en.html](http://dotpups.de/Minisys-Linux-en.html)